Беш йилликни муддатидан илгари бажарайлик!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

21-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 74 (5167).
13 АПРЕЛЬ
ШАНБА
1974 ЙИЛ.
Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ МЕҲНАТКАШЛАРИ! 1974 ЙИЛ ПЛАНИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРИШ УЧУН УМУМХАЛҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРИНГИЗ!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ 1974 ЙИЛ 1 МАЙ ЧАҚИРИҚЛАРИ

1. Яшасин 1-Май—меҳнаткашларнинг империализмга қарши, тинчлик, демократия ва социализм учун курашида халқаро бирдамлик куни!

2. Бутун дунё пролетарлари бирлашингиз!

3. Яшасин абадий барҳаёт революцион интернационал таълимот, барча мамлакатлар меҳнаткашларининг империализмга қарши, социализм ва коммунизм ғалабаси учун кураш байроғи—марксизм-ленинизм!

4. Коммунистлар! КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш йўлидаги умумхалқ курашининг авангардида бўлингиз, омманинг актив ташкилотчилари ва тарбиячилари бўлингиз!

5. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари партия XXIV съездининг қарорларини амалга ошириш учун, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш учун актив курашингиз!

6. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! 1974 йил планини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кенг авж олдирингиз!

7. Коммунизм бунёдкори — Улуғ Совет халқига шон-шарафлар!

8. Яшасин коммунизм қурилишида етакчи куч—Советлар мамлакатининг қаҳрамон ишчилар синфи!

9. Яшасин коммунизмнинг актив қурувчиси—шонли колхозчи деҳқонлар!

10. Яшасин коммунизмнинг актив қурувчиси — совет халқ зиёлилари!

11. Яшасин ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг иттифоқи! Совет жамиятининг бузилмас ғоявий-сиёсий бирлиги мустаҳкамланаверсин!

12. Яшасин СССР халқларининг интернационал бирлиги ва қардошларча дўстлиги—КПСС ленинча миллий сиёсатининг буюк ғалабаси!

13. Яшасин ишчилар синфининг, бутун совет халқининг синалган авангарди—Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

Яшасин партия билан халқнинг улуғ бузилмас бирлиги!

14. Яшасин чинакам халқ ҳокимияти органлари—меҳнаткашлар депутатлари советлари! Социалистик демократик ривожланиб мустаҳкамланаверсин, Советлар депутатларининг активлиги янада кучаяверсин, давлатни идора қилишда меҳнаткашларнинг иштироки кенгаяверсин!

15. Совет Иттифоқи гражданлари! СССР Олий Советига бўладиган сайловда актив қатнашингиз! СССР Олий Советига совет халқининг энг яхши ўғил ва қизларини, коммунистлар билан партиясизлар мустаҳкам блокининг муносиб намояндаларини сайлайлик!

16. Совет касаба союзлари! Социалистик мусобақани ташкил этишни яхшилангиз ва унинг таъсирчанлигини оширингиз! Ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларни кенг жалб этингиз!

Яшасин коммунизм мактаби —совет касаба союзлари!

17. Ингит ва қизлар! Марксча-ленинча таълимотни, фан, техника ва маданият ютуқларини қунт билан эгаллангиз! Совет халқининг шонли революцион, жанговар ва меҳнат традицияларини кўпайтирингиз! КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун актив курашчи бўлингиз!

18. Яшасин Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси ва резерви, коммунизм ёш бунёдкорларининг илғор отряди—Ленин комсомоли!

19. Яшасин коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари — совет хотин-қизлари!

20. Совет жангчилари! Жанговар ва сиёсий тайёргарликни тинмай такомиллаштирингиз, Совет халқининг тинч меҳнатини зийраклик билан мустаҳкам қўриқлангиз!

Яшасин СССРнинг қаҳрамон Қуролли кучлари!

21. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ватанимиз куч-қудратининг ва халқ фаровонлигини тинмай оширишнинг негизи бўлган социалистик экономикани янада юксалтириш учун сабот-матонат билан курашингиз!

22. Совет Иттифоқи мехнаткашлари! Юксак меҳнат унумдорлигига ва ишлаб чиқариш самарадорлигига эришингиз, камроқ чиқим қилиб, кўпроқ яхши сифатли маҳсулот бериш учун интилингиз! Давлат планларини ва олинган мажбуриятларни муддатидан илгари бажариш учун курашингиз!

23. Беш йиллик планни тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасининг олдинги сафларида бораётган беш йиллик зарбдорларига, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига шон-шарафлар!

24. Саноат ходимлари! Мамлакатнинг индустриал қудратини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашингиз! Янги қувватларни тезроқ ўзлаштиришга, техника тараққиётини жадаллаштиришга эришингиз!

Янги техника ва прогрессив технологияга кенг йўл!

25. Саноат ходимлари! Халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз ва турларини янгилангиз, уларнинг сифатини яхшилангиз ва таннархини камайтирингиз!

26. Қурилиш ходимлари! Янги объектларни ўз вақтида ишга туширишга қунт билан эришингиз! Қурилиш ишлари сифатини бутун чоралар билан яхшилангиз ва қийматини камайтирингиз!

27. Транспорт ва алоқа ходимлари! Транспорт ва алоқа воситаларини ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Халқ хўжалигига хизмат қилишни бутун чоралар билан яхшилангиз, совет кишиларининг эҳтиёжларини тўлароқ қондирингиз!

28. Колхозчилар ва совхоз ходимлари! Ер, техника, меҳнат ва моддий ресурслардан омилкорлик билан фойдалангингиз! Барча қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлиги ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини кўпайтирингиз, меҳнат унумдорлигини оширингиз, маҳсулотнинг таннархини камайтирингиз!

29. Қишлоқ хўжалиги ходимлари! Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада юксалтириш учун социалистик мусобақани кенг авж олдирингиз! Кўкламги дала ишлари сифатини оширингиз! Беш йилликнинг тўртинчи йили планлари ва социалистик мажбуриятларини тўла ва ошириб бажариш учун курашингиз!

30. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари! Маҳсулот етиштиришни кўпайтирингиз! Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини концентрациялаш ва хўжаликлараро кооперациялаш негизида ихтисослаштиришни ривожлантирингиз!

31. Саноат ва қишлоқ хўжалиги ходимлари! Колхозлар ва совхозларнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлангиз! Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини электрлаштириш, комплекс механизациялаш ва химиялаштириш, ерларни мелиорациялаш суръатларини жадаллаштирингиз!

32. Савдо, умумий овқатланиш, маиший хизмат ва коммунал хўжалик ходимлари! Прогрессив иш формаларини актив жорий этингиз! Совет кишиларига хизмат қилиш маданиятини ошириш учун курашингиз!

33. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш учун курашингиз!

Меҳнат интизоми ва уюшқоқликни оширингиз! Жамоат мулкини авайлаб асрангиз ва кўпайтирингиз!

34. Халқ хўжалиги ходимлари! Иқтисодий билимларни, хўжалик юритиш ва бошқаришнинг замонавий усулларини қунт билан эгаллангиз! Меҳнатни илмий ташкил этишни, илғорлар тажрибасини, фан ва техниканинг энг янги ютуқларини ишлаб чиқаришга дадил жорий этингиз!

35. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Ҳар бир кишини коммунистик руҳда тарбиялашда, меҳнат ва ижтимоий активлигини янада ривожлантиришда меҳнаткашлар коллективларининг ролини бутун чоралар билан оширингиз!

36. Совет олимлари ва инженер-техник ходимлари! Рационализаторлар ва ихтирочилар! Фан ва техника тараққиётини бутун чоралар билан тезлатингиз, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлангиз! Фан-техника муваффақиятларини халқ хўжалигига тезроқ жорий этилишига эришингиз!

37. Адабиёт ва санъат арбоблари, маданият ходимлари! Совет санъатининг партиявийлиги ва халқчиллиги байроғини баланд кўтарингиз, бадиий маҳоратни такомиллаштирингиз, Коммунизм бунёдкорларини тарбиялашга бутун қобилиятингизни бағишлангиз!

38. Халқ маорифи ходимлари! Ўқитишнинг сифатини ҳамма чоралар билан оширингиз, халқ хўжалиги учун кадрлар тайёрлашни такомиллаштирингиз! Ёш авлодни коммунистик аҳлоқ, ўқишга ва меҳнатга онгли муносабат руҳида тарбиялангиз!

39. Соғлиқни сақлаш ва физкультура ходимлари! Аҳолига медицина хизматини яхшилангиз, физкультурани совет кишиларининг кундалик ҳаётига актив жорий этингиз!

40. Революция ветеранлари, уруш ва меҳнат ветеранлари! Ўз билимингиз ва тажрибангизни ёшларга ўргатингиз, ёш авлодни совет халқининг революцион, жанговар ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялашда актив қатнашингиз!

41. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари! Совет ватанини жон-дилдан севингиз, яхши ўқингиз, меҳнат малакаларини эгаллангиз! Улуғ Ленин иши учун, коммунизм учун актив курашчилар бўлишга тайёрланингиз!

42. Ишчилар синфи ва барча меҳнаткашларнинг марксчи-ленинчи жанговар авангарди, тинчлик, демократия, миллий мустақиллик ва социализм учун, империализмга қарши сабот-матонатли курашчилар бўлган Коммунистик ва ишчи партияларга қардошлик саломи!

43. Бутун жаҳон коммунистларининг бирлиги ва жипслиги марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми мустаҳкам негизида кучаяверсин!

44. Социалистик мамлакатлар халқларига қардошлик саломи! Халқаро ишчилар синфининг тарихий ғалабаси —антиимпериалистик курашда ҳал қилувчи куч, тинчлик, демократия ва социал тараққиёт таянчи бўлган жаҳон социализм системаси ривожланиб, мустаҳкамланаверсин!

45. Яшасин социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари халқларининг бирлиги ва жипслиги!

Социалистик интернационализм байроғини баланд кўтарайлик!

46. Капиталистик мамлакатларнинг ишчилар синфига —меҳнаткашлар ҳуқуқи учун, тинчлик, демократия ва социализм учун фидокор курашчиларга қардошлик саломи!

47. Мустамлакачилик кишанларини улоқтириб ташлаган, ўз мамлакатларининг мустақиллигини мустаҳкамлаш ва социал тараққиёт учун курашаётган халқларга қизғин салом!

48. Империализмга ва ирқчиликка қарши, озодлик ва миллий мустақиллик учун курашаётган мустамлака ва қарам мамлакатларнинг халқларига қизғин салом!

49. Революцион кучларнинг — жаҳон социализм системаси, халқаро ишчилар ҳаракати, халқларнинг миллий ва социал озодлиги учун курашчиларнинг қудратли иттифоқи мустаҳкамланаверсин!

50. Халқларнинг озодлиги учун, социализм учун мардона курашиб, турмаларда ва фашист зиндонларида азоб чекиб ётганларга қардошлик саломи!

Капитал тутқинларига озодлик!

51. Империалистик агрессия кучлари устидан тарихий ғалабага эришган қаҳрамон Вьетнам халқига қардошлик саломи!

Яшасин Совет-Вьетнам дўстлиги!

Ҳинди-Хитойдаги барча халқларга тинчлик, озодлик ва мустақиллик!

52. Реакцион—фашист кучларнинг террорига қарши мардонавор курашаётган Чили ишчилар синфига, Чили меҳнаткашлари ва барча демократларига қардошлик саломи!

Жаҳон халқлари! Чили ватанпарварлари билан бирдамликни мустаҳкамлангиз!

Луис Корвалан озод этилсин! Фашист хунтасининг барча тутқинлари озод этилсин!

53. Жаҳон халқлари! Яқин Шарқдаги барча давлатлар ва халқларга мустаҳкам ва барқарор тинчлик ўрнатиш учун, Исроил агрессияси оқибатларини батамом тугатиш учун курашда куч-ғайратингизни оширингиз!

Совет Иттифоқи билан Араб мамлакатлари халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланиб, ривожланаверсин!

54. Европа мамлакатларининг халқлари! Европа қитъасини мустаҳкам тинчлик ва давлатлар ўртасида самарали ҳамкорлик районига айлантириш учун курашингиз! Европа хавфсизлиги масалаларига доир кенгашнинг муваффақиятли туталланишига эришингиз!

55. Осиё мамлакатларининг халқлари! Давлатлар ўртасида тинчлик, ҳамкорлик ва яхши қўшничилик муносабатларини мустаҳкамлаш учун, Осиёда коллектив хавфсизлик учун курашингиз!

56. Жаҳон халқлари! Халқаро кескинликни юмшатиш муқаррар тус олиши учун курашингиз, тинч-тотув яшаш принциплари турли ижтимоий тузумдаги давлатлар ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг нормасига айланишига эришингиз! Халқлар ўртасида тинчлик ва хавфсизлик душманлари бўлган агрессия, реваншизм ва реакция кучларининг кирдикорларини фош қилингиз!

57. Жаҳон халқлари! Куч ишлатмаслик халқаро муносабатларда қонун бўлиб қолишига, ядро қуролини эса абадий тақиқлашга эришингиз! Қуролланиш пойгасини тўхтатиш учун, ёппасига ва батамом қуролсизланиш учун курашингиз!

58. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати—тинчлик ва халқлар дўстлиги сиёсати, империализмга, реакцияга ва урушга қарши курашаётган барча кучларни жипслаштириш сиёсати!

КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан Тинчлик программаси ғоялари тантана қилаверсин!

59. Улуғ Ватанимиз — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи мустаҳкамлансин ва гуллаб яшнайверсин!

60. Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида—коммунизм ғалабаси сари, олға!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СОВЕТ—СУРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ

11 апрель куни Кремлда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, СССР Министрлар Совети Раиси А. Н. Косигин билан Араб Социалистик Уйғониш партияси Бош секретари, Сурия Араб Республикаси президенти Ҳафиз Асад ўртасида музокаралар бошланди.

Музокараларда Сурия томонидан Араб Социалистик Уйғониш партияси Бош секретарининг ўринбосари Абдулла Ахмар, министрлар кенгаш раисининг ўринбосари, Ташқи ишлар министри, Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси Абдил Халим Ҳаддам, министрлар кенгаши раисининг иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари, Араб Социалистик Уйғониш партияси раҳбарлигининг аъзоси Муҳаммад Ҳайдар, жамоат ишлари министри, Араб Социалистик Иттифоқи секретари Абдил Ғани Каннуд, планлаштириш ишлари давлат министри Мустафо Ҳаллож, коммуникациялар министри, Сурия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзоси Умар Сибоий, Фирот тўғони ишлари министри Мунир Ваннуз, экономика ва ташқи савдо министри Муҳаммад Имодий, Суриянинг СССРдаги элчиси Жамил Шайя қатнашмоқдалар.

Совет томонидан музокараларда КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзоси, СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. А. Гречко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раиси С. А. Скачков, КПСС Марказий Комитети аъзоси, СССР Ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов, шунингдек КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг референти Е. М. Самотейкин, Совет Иттифоқининг Сурия Араб Республикасидаги элчиси Н. А. Мухиддинов, СССР Ташқи ишлар министрлиги коллегиясининг аъзоси М. Д. Ситенко иштирок этмоқдалар.

Совет Иттифоқи билан Сурия ўртасидаги муносабатларга доир масалалар самимият ва ҳамжиҳатлик вазиятда муҳокама қилинди. Томонлар Совет Иттифоқи билан Сурия Араб Республикаси ўртасида дўстлик ва ҳар тарафлама ҳамкорлик, ҳар иккала давлат халқларининг туб манфаатларига мувофиқ бўлиб, ялпи тинчликни мустаҳкамлаш ишига хизмат қилади, деб мамнуният билан таъкидлаб ўтдилар. Сурия томони Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар Сурия Араб Республикасига араб халқларининг адолатли ишига, уларнинг тинчлик иши йўлида Исроил агрессиясига қарши олиб бораётган курашига бераётган ёрдам ва мададга юксак баҳо берди. Совет Иттифоқи билан Сурия ўртасида дўстона муносабатларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари тўғрисида батафсил ва конструктив руҳда фикрлашиб олинди.

Халқаро вазият тўғрисида фикрлашиб олиш чоғида Яқин Шарқдаги аҳволга алоҳида эътибор берилди. Яқин Шарқда Исроил — ҳукмрон доираларининг ва уларни қўллаб-қувватлаётган ташқи кучларнинг айби билан тинчлик иши учун хатарли кескинлик давом этмоқда.

Музокаралар давом эттирилади.

(ТАСС).

СОВЕТ-СУРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин билан Араб Социалистик Уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳафиз Асад ўртасидаги музокаралар 12 апрель куни Кремлда ниҳоясига етказилди.

Совет-Сурия дўстона муносабатларини янада ривожлантириш ва мустаҳкамлаш масалалари юзасидан, шунингдек актуал халқаро проблемалар юзасидан фикрлашиб олиш давом эттирилди.

Яқин Шарқдаги аҳволга алоҳида эътибор берилди. Исроил ҳукмрон доираларининг ва уларни қўллаб-қувватлаётган ташқи кучларнинг айби билан Яқин Шарқда тинчлик иши учун хатарли бўлган кескинлик сақланиб қолмоқда.

Томонлар Яқин Шарқда мустаҳкам ва адолатли тинчликка эришиш учун бундан буён ҳам куч-ғайрат сарфлашга қатъий қарор берганликларини якдиллик билан таъкидладилар. Босиб олинган барча араб ерларини озод қилиш, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини таъминлаш кескинликни бартараф этишнинг негизидир.

Совет-Сурия баёноти қабул этилди, у эълон қилинади.

Музокаралар самимият ва ҳамжиҳатлик вазиятида ўтди.

(ТАСС).

ҲАФИЗ АСАД ШАРАФИГА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати 11 апрелда Катта Кремль саройида Араб Социалистик Уйғониш партияси Бош секретари, Сурия Араб Республикаси президенти Ҳафиз Асад шарафига зиёфат бердилар.

САР президенти билан бирга зиёфатда у бошчилик қилаётган Сурия партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Совет томонидан зиёфатда Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, А. А. Гречко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, Д. Ф. Устинов, В. И. Долгих, И. В. Капитонов ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. Кличев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. В. Архипов, В. А. Кириллин, СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг Раислари А. П. Шитиков ва Е. С. Насриддинова, СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. П. Георгадзе, СССР министрлари, давлат Комитетларининг раислари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежнев нутқ сўзлади. Араб Социалистик Уйғониш партияси Бош секретари, Сурия Араб Республикаси президенти Ҳафиз Асад жавоб нутқи сўзлади.

Л. И Брежнев билан Ҳафиз Асад ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тингланди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

ЧИГИТ УНИБ ЧИКДИ

Қуйи Чирчиқ районидаги «МОСКВА» колхози аъзолари кеча барча майдонга чигит экиб бўлдилар. Бу йил далаларга чигит 90 сантиметр кенгликда жойлаштирилди. 50 процент ерга уруғлик қўш қаторлаб ташланди. Далаларнинг ҳаммасига экиш вақтида гербицид солинди.

Март ойининг сўнгги кунларида чигит экишни бошлаган А. Ғафуров, Ж. Шоҳимардонов, Т. Бектоев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда чигит униб чиқа бошлади. Шу кунларда колхоз механизаторлари барча тракторларни яна бир кўздан кечириб, уларга культиватор тиркаш ишларини бошлаб юбордилар.

«Москва» колхозининг аъзолари бу йил давлатга гектаридан 43 центнердан «оқ олтин» топширишга қарор қилганлар. Бу уларнинг республикамиз ва Ўзбекистон компартиясининг 50 йиллигига муносиб совғалари бўлади.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ЧИГИТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 12 АПРЕЛГАЧА БУЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Чиноз	64,0
Янгийўл	56,3
Оққўрғон	43,4
Қуйи Чирчиқ	37,9
Бекобод	31,6
Пискент	28,1
Бўка	28,1
Ўрта Чирчиқ	9,2
Юқори Чирчиқ	3,7
Область бўйича	31,7

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ДОН УЧУН МАККАЖУХОРИ ВА САБЗАВОТ ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТУҒРИСИДА ШУ ЙИЛ 12 АПРЕЛГАЧА БУЛГАН

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида, биринчи устун — дон учун маккажўхори экиш, иккинчи устун—сабзавот экиш)

Калинин	125,0	100,0
Чиноз	100,0	107,7
Оққўрғон	99,6	112,0
Ўрта Чирчиқ	92,4	103,5
Бекобод	83,0	80,0
Қуйи Чирчиқ	76,6	92,7
Пискент	71,9	93,8
Янгийўл	71,5	74,6
Бўка	66,5	108,2
Оржоникидзе	34,2	94,2
Бўстонлиқ	33,7	83,9
Юқори Чирчиқ	48,3	78,0
Оҳангарон	31,1	95,9
Область бўйича	72,4	93,7

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

ТОШКЕНТ ПРОЛЕТАРИАТИНИНГ ЖАСОРАТИ

ШАҲАР ПРОЛЕТАРИАТИНИНГ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАНГАНЛИГИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА

Алангали революция йилларида ўз жонини ҳам аямай ҳақ иш учун меҳнаткаш халқнинг озодлиги ва бахтли келажаги учун кураш олиб борган баҳодир жангчиларнинг номи халқимиз хотирасидан ҳеч қачон ўчмайди.

Шундай курашчилар сафидан муносиб ўрин эгаллаган Тошкент ишчилари революцион ҳаракат йилномасида кўпгина қаҳрамона саҳифалар битдилар. Улар чоризмни ағдариб ташлаш, Совет ҳокимиятининг ғалабасини мустаҳкамлаш учун курашда ҳамма вақт олдинги сафларда бордилар, социал-демократик ташкилотлар, ишчиларнинг яширин йиғини ва революцион намойишлардан — Октябрнинг баррикада жанглари ва граждалар уруши вақтидаги мардонавор жасоратгача бўлган оғир кураш йўлини босиб ўтдилар.

Тошкент пролетариати 1905—1907 йиллардаги биринчи рус революцияси кунларида стачка курашининг оғир мактабини ўтди; 1917 йили ўз ишчи депутатлари Советини ташкил этди; ўша йил сентябрь кунлари Тошкент ишчилари ва солдатларининг муваққат ҳукумат сиёсатига қарши кучли чиқишлари бўлди; Октябрнинг баррикада жанглари вақтида улар Туркистон ўлкасида социалистик революция ғалабаси учун курашнинг авангардида бордилар.

Граждалар уруши йилларида Тошкент пролетариати Совет ҳокимиятини ҳимоя қилиб, ўзининг сара кучларини интервентлар, оқ гвардиячилар ва босмачиларга қарши курашга сафарбар қилди; Қизил гвардия отрядларига, Қизил Армия сафларига уюшиб, Оренбург, Шимолий Еттисув, Фарғона, Закаспий фронтларида социалистик революция ғалабаларини мардонавор ҳимоя қилди.

Коммунистик партия ва ишчилар синфининг содиқ фарзандлари Д. Манжара ва А. Казаков, А. Малков ва В. Фигельский, В. Ляпин ва П. Полторацкий, Н. Хўжаев ва З. Илёсов, Н. Шумилов ва А. Першин, О. Бобожонов ва М. Миршаропов ҳамда бошқалар Туркистонда Совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш ишида жонбозлик кўрсатдилар.

1919 йил январда контрреволюциянинг советларга қарши кўтарган исёнини бостиришда ишчилар синфининг авангардлик роли яна да яққол намоён бўлдики, бу ҳақда кенгроқ тўхталиб ўтмоқчимиз.

Маълумки, 1919 йил 18 январдан 19 январга ўтар кечаси Тошкентда оқ гвардиячилар исён кўтарди. Бу революцияга қарши зимдан қилинган оғир зарба бўлди. Исёнчилар бошлиғи авантюрист Осипов Туркистон Компартияси ва республика ҳукуматининг, партия ва совет муассасаларининг кўзга кўринган кўпгина раҳбарларини исёнчилар қароргоҳида алдов йўли билан чақириб олиб келишга муваффақ бўлди ва уларнинг ҳаммаси ваҳшиёна суратда отиб ташланди. Туркистон Марказий Ижроия Комитети раиси В. Д. Вотинцев, Туркистон республикаси Халқ Комиссарлари Совети раиси В. Д. Фигельский, Тошкент Советининг раиси Н. В. Шумилов, Ижроия комитет аъзоси А. Я. Першин, раис ўринбосари В. Н. Финкельштейн, Тошкент касаба союзлари советининг раиси ва Молия халқ комиссари М. А. Качуринер, Йўллар халқ комиссари Е. П. Дубицкий, Ички ишлар халқ комиссари А. Н. Малков, республика фавқулодда тергов комиссиясининг раиси Н. П. Фоменко, партия дружинасининг командири Д. Г. Шпильков, Тошкент шаҳар большевиклар партияси комитетининг аъзоси С. П. Гордеев, шаҳар соқчилари бошлиғининг ёрдамчиси Г. И. Лугин, «Туркестанский коммунист» ва «Красноармеец» газеталарининг редактори М. Троицкий, Туркистон республикаси ҳарбий дала судининг раиси А. В. Червяков, ҳаммаси бўлиб 34 большевик хоин Осипов авантюрасининг қурбони бўлдилар. Бу жуда катта жудолик эди.

Тошкент пролетариати ана шу ғоят оғир ва серташвиш кунларда большевиклар партияси раҳбарлигида омманинг авангардида борди, қўлда қурол билан Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилишга отланди, ўзининг синфий ва сиёсий етуклигини намойиш қилди.

19 январь эрта билан соат 6 да Ўрта Осиё Бош темир йўл устахоналаридан чалинган ташвишли гудок садолари ишчиларни шаҳарда исён бошланганидан хабардор қилди. Шаҳарнинг ҳамма томонларидан ишчилар устахоналарга тўп-тўп бўлиб кела бошладилар. Большевиклар А. Казаков, С. Рубцев, П. Илясов, Д. Манжара ва бошқалар исённи бостириш учун шошилинч чоралар кўрдилар, Бош темир йўл устахоналари исёнчиларга қарши курашда мустаҳкам қалъага айланди. Ишчилардан қуролланган отрядлар тузила бошлади. Уларнинг сафига тобора янги-янги кучлар келиб қўшилди.

20 январь куни эрта билан соат олтида Бош темир йўл устахоналари ва Тупроққўрғон исёнчиларнинг таян пунктлари тўплардан ўққа тутилди. Айни замонда ишчилар ва қизил аскарлар ҳужумга ўтдилар.

Улар қаҳрамонларча жанг қилиб, бирин-сирин шаҳарни оқ гвардиячилардан тозалаб бордилар, уларни бир қатор пунктлардан қувиб чиқардилар. Ҳужум кечга қадар давом этди. Ҳар томондан қисувга олинган исёнчилар эгаллаб турган позицияларни ташлаб чекинишга мажбур бўлдилар.

Тошкент партия ташкилотининг раҳбарлиги остида қуролланган ишчи отрядлар, қизил аскарлар ерли аҳолининг актив ёрдами билан 1919 йил 20 январь куни хавфли исённи бостирдилар, 21 январь пешин вақтига бориб эса Тошкент оқ гвардиячилардан бутунлай тозаланди.

Советларга қарши исённинг бостирилиши Тошкент пролетариатининг жуда катта жасорати бўлди. Уни бостиришда ишчилар катта роль ўйнадилар. Совет ҳокимияти ва Туркистон Компартияси учун оғир бўлган ана шу дамларда ишчилар оммаси ўз идеалига содиқ бўлиб қолди, мусибат, муҳтожлик ва очликка қарамай, ўз ишчи-деҳқон ҳокимиятини бир ёқадан бош чиқариб ҳимоя қилди. Бош темир йўл устахоналарининг ишчилари исёнчиларга қарши оёққа турганлиги Тошкент тупроққўрғонидаги ҳарбий қисмлар Совет ҳокимиятига содиқ қолганлиги, Тошкентнинг Эски шаҳар қисмидаги ишчи-ҳунармандлар, бутун меҳнаткашлар оммаси революцион отрядларга ёрдам бериш учун сафарбар қилинганлиги исённи тор-мор қилишда ҳал қилувчи роль ўйнади.

Маҳаллий миллат кишилари, ўзбек меҳнаткашлари рус ишчилари билан ёнма-ён туриб жанг қилиб, исённи бостиришда фаол қатнашдилар. Улар юксак онглилик кўрсатдилар ва ўз синфий манфаатларини чуқур англаган ҳолда иш тутдилар. Исён кунларида ўзбек ишчилар синфи Совет ҳокимияти учун олиб борилган жангларда янада тобланди, дўст-душманни яхши таниб олди. Тошкент Эски шаҳар Советининг раиси Н. Хўжаев Туркистон Советларининг VIII съездида сўзга чиқиб, бу ҳақда шундай деган эди: «Январь воқеаларидан кейин биз мусулмон пролетариати имтиҳондан ўтганининг гувоҳи бўлдик ва темирдек мустаҳкам, пўлатдек тобланган мусулмон пролетариати умум иши учун курашда қон тўкди.. бизнинг сафларимиз бутун ўлка меҳнаткашлари ҳисобига кенгаймоқда. Ким билан бўлишини, кимга эргашишини пролетариат яхши билади».

Контрреволюцияга қарши кураш ўзбек ва рус меҳнаткашлари ўртасида мустаҳкам дўстлик мавжудлигини, Совет ҳокимияти ғояларни маҳаллий аҳоли орасига кенг ёйилганлигини, ерли миллат меҳнаткашларининг большевистик партия ва Совет давлати теварагига маҳкам жипслашганлигини намойиш этди.

Туркистоннинг бошқа шаҳарлари — Фарғона, Қўқон, Самарқанд, Қизил Ўрда ишчилари ва барча меҳнаткашларининг мадади ва қўллаб-қувватлаши Тошкентдаги контрреволюцион исённи бостиришда ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлди. Бу билан инглиз-америка империалистлари ва оқ гвардиячиларнинг планларига қақшатқич зарба берилди, Тошкент пролетариати меҳнаткашлар ҳокимиятини ҳимоя қилиб, жиддий синовга бардош берди.

Туркистон пойтахтида Совет ҳокимиятининг сақлаб қолиниши интервентлар ва оқ гвардиячиларнинг бирлашган кучларига қарши меҳнаткашлар бундан буён муваффақиятли кураш олиб боришлари учун ғоят муҳим аҳамиятга эга бўлди. Совет ҳокимиятининг душманлари революцион партия раҳбарлик қилган халқ буюк кучга эгалигига ва уни ҳечам енгиб бўлмаслигига аччиқ тажрибаларида ишонч ҳосил қилдилар. Шу жиҳатдан олганда пролетариат йўлбошчиси В. И. Лениннинг қуйидаги сўзлари алоҳида жаранглаб эшитилади: «Ишчи ва деҳқонларининг кўпчилиги ўзларининг Совет ҳокимиятини — меҳнаткашлар ҳокимиятини ҳимоя қилаётганликларини билган, ҳис этган ва кўрган, ўзлари ҳимоя қилаётган ишнинг ғалабаси уларга ва уларнинг болаларига маданиятнинг бутун самараларидан, инсон меҳнатининг бутун самараларидан фойдаланиш имкониятини таъминлашини билган халқни ҳеч қачон енгиб бўлмайди». Ана шу оғир дамларда Туркистон ишчилари, жумладан Тошкент пролетариати В. И. Ленин, РКП(б) Марказий Комитети ва Марказий ҳукуматининг ғамхўрлиги ва мададини доимо ҳис қилиб турдилар.

Пролетариатнинг мардлиги ва жасурлиги туфайли революция ва граждалар уруши йилларида Тошкент шаҳри Туркистонда Совет ҳокимиятининг енгилмас қўрғони бўлиб қолди. Тошкент пролетариатининг контрреволюцияга ва оқ гвардиячиларга қарши курашда кўрсатган буюк жасоратини партия ва ҳукумат юксак баҳолади — у 1924 йил 14 апрелда Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Шундан буён орадан эллик йил ўтди. Мураккаб ҳарбий, сиёсий ва иқтисодий шароитда кескин синфий кураш вазиятида ишчилар синфи, большевиклар Туркистонда Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун фаол кураш олиб бордилар. Интервентлар ва оқ гвардиячиларнинг бирлашган кучлари устидан узил-кесил ғалаба қозонилди, ўлкада социализм қурилди, эндиликда коммунизм муҳташам биносини барпо қилиш учун қизғин кураш бормоқда.

В. АБДУВАЛИЕВ.

> «ИМПЕРИАЛИСТИК ҲУРУЖГА ҚАРШИ МУДОФАА МАРКАЗЛАРИДАН БИРИ БЎЛГАН ТОШКЕНТ ШАҲРИ ИШЧИЛАРИ КЎРСАТГАН ХИЗМАТЛАРНИ ЭЪТИБОРГА ОЛИБ... ТОШКЕНТ ШАҲАР ПРОЛЕТАРИАТИ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН».
>
> (РСФСР МАРКАЗИЙ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ 1924 ЙИЛ 14 АПРЕЛЬ ҚАРОРЛАРИДАН).

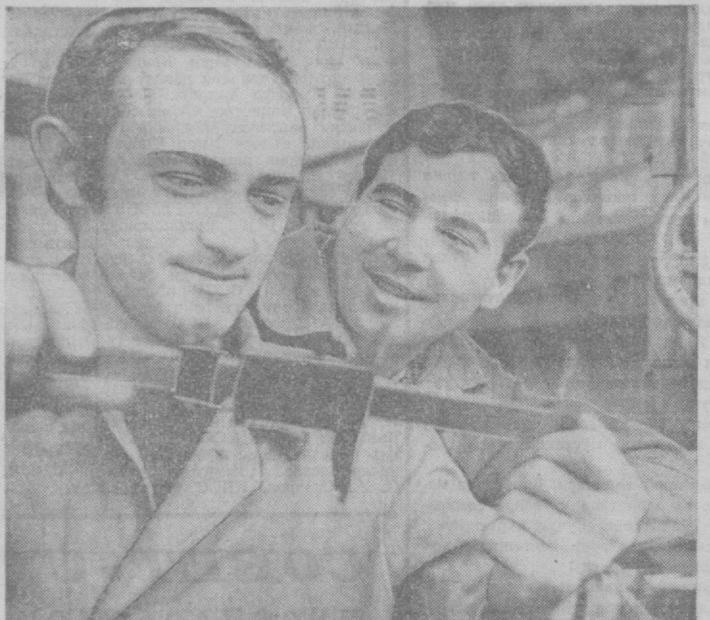

*

Республика геология министрлигига қарашли ремонт-механика заводи коллективи тўққизинчи беш йилликнинг белгиловчи йилида пландагидан ташқари 120 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш учун мусобақани авж олдиряпти. Унда иштирок этаётган аксарият ишчилар нормани ошириб бажаришяпти. Сиз суратда: кўриб турган ишчилар Е. Скрильников ва М. Содиқовлар шу кунларда 1975 йил ҳисобига ишлашяпти.

А. Тўраев фотоси.

*

ҲОСИЛДОРЛИК — РЕНТАБЕЛЛИК

Бекобод районидаги «2-Далварзин» совхозида хўжаликни комплекс ривожлантириш учун қандай тадбирлар амалга оширилаётир. Совхоз директори Қ. ҚОЗОҚБОЕВ янги режалар тўғрисида қуйидагиларни ҳикоя қилади

Шаҳар қиёфасига кириб бораётган совхоз марказий поселкаси ҳамиша баҳор кезларида жимжит ва сокин бўлади. Кўчаларда одамлар сийрак. Машиналар ҳам камдан-кам ўтади. Бундай кезларда совхоз пахтакорлари ва барча аҳолиси далаларга, мевазор боғларга кўчиб чиққандек. Фермаларда ҳам иш йилнинг бошқа фаслларидагига қараганда кўкламда авжига чиқиб кетади.

Совхоз раҳбарлари ҳам идорада камдан-кам ўтирадилар. Тракторлар ишини кузатаётган, ерларнинг текисланишини кўздан кечираётган, чигит экиш ишларини назорат қилаётган, фермадаги кам-кўст юмушлар қандай амалга оширилаётганлигини суриштириб юрган ҳолда кўрасиз уларни. Ишчидан тортиб, директоргача ҳамма бир мақсадни мўлжаллайди: совхоз хўжалигини комплекс ривожлантириш. Шу йўлда улар меҳнат ва билимларини, ғайрат ва маҳоратларини аямайдилар. Совхоз маъмурияти ва партия ташкилоти деҳқончилик ишларини, чорвачиликни бугунги талаб даражасида бошқариш мақсадида барча тадбирларни амалга ошириш учун курашиб келмоқда.

Яқинда мухбиримиз совхоз директори Қодиржон Қозоқбоев билан суҳбатлашди. Баҳор қуёши тафтида қорайган ва ўзининг вазмин характерига кўра босиқ овозда гапирадиган директор «Ҳар қалай ишлаб турибмиз, мақсадимиз совхозимизни бундан ҳам яхшилаш» деди. У суҳбат давомида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Олмаотада сўзлаган нутқини эслади.

— Деҳқон манфаатдорлиги биринчи ўринга қўйилса, иш юришмай қолмайди. — деди у. Биз, аввало, шунга эътибор бераётирмиз. Далада ишлаётган ишчи ва механизатор, фермадаги сут соғувчи ва молбоқар, ширин-шакар мева етиштираётган боғбон шу меҳнатидан келадиган даромад ўзининг мўлжалидагидек бўлсагина, берилган топшириқни ошириб бажаради, ишнинг сифати юқори бўлади.

Қодиржон Қозоқбоев манфаатдорлик билан бир қаторга ҳосилдорликни қўйиб гапирди. Деҳқон аввало, ҳосилдорлик ҳақида ўйлайди. Агар у шу мақсадига эришa олса, моддий манфаатдор ҳам бўлади. Совхозимиз ишчилари, албатта буни таъкидлаб айтиш унча шарт ҳам эмас, бизнинг табиий жиҳатдан бирмунча мураккаб бўлган Бекобод шароитида ҳосилдорликни йил сайин ошириш учун, она-Ватанимизга тобора кўпроқ пахта бериш учун ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Совхозимизда ҳосилнинг ялпи миқдори кейинги уч йил давомида 3 минг тоннага ортди, ҳосилдорлик эса 30 центнерга етай, деб қолди. Шундай қараганда, яъни областимиздаги жуда кўп колхозлар 35—40 центнердан пахта олаётган бир шароитда, совхозимизда гектаридан салкам 30 центнердан ҳосил олинаётганлиги унча катта кўрсаткич эмас. Лекин, беш-олти йил илгари бундан анча кам ҳосил олаётганлигимиз айтиладиган бўлса, ҳар қалай олдинга қараб дадил силжиётганлигимиз учун биз қувонамиз.

Пахтачилик — совхозимизда асосий тармоқ. Лекин, уни асосий тармоқ, деб ҳисоблаб хўжаликнинг бошқа соҳасига эътиборни сусайтирганимиз йўқ ва бундай қилишимиз мумкин ҳам эмас. Чорвадорлар ўртасида иш моддий манфаатдорлик нуқтаи назаридан олиб борилаётганлиги сабабли сигирлардан сут соғиб олиш йил сайин кўпаймоқда, гўштга топширилаётган моллар юқори семизликда бўлмоқда. Бултур ҳар бир сигирдан 3000 килограммдан сут соғиб олинди. Гўштга топширилган молларнинг тирик вазни 460 килограммни ташкил этди. Шундай қилиб, умумий даромадимизни анчагина оширдик. Бундан олдинги уч йилдагига қараганда тўққизинчи беш йилликнинг уч йиллиги давомида 2 миллион сўм кўп даромад қилдик. Чорвачиликдан келган 140 минг сўм фойда бу соҳада ишлаётган кишиларимизни ўз вазифаларига масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда муносабатда бўлаётганликларини ёрқин кўрсатиб турибди. Шундай қилиб, совхозимизда рентабеллилик 56 процентга кўтарилди. Ваҳоланки, совхоз бундан тўрт йил илгари ҳар йили 500—600 минг сўм зарар кўрар эди. Ҳақиқатан ҳам хўжаликни комплекс ривожлантириш унинг экономикасининг янада юксалишини таъмин этади.

Бизда чорвачиликни бундан ҳам юксалтириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш учун катта имкониятлар мавжуд. Сигирлардан йилига бемалол 4000 килограммдан сут соғиб олишимиз мумкин. Аммо, бунга эришиш йўлида баъзи тўсиқлар борки, уни бартараф этмай туриб мўлжалдаги натижага эришиб бўлмайди. Булар қандай етишмовчиликлар? Очиғини айтиш керакки, сигирларимиз ўттизинчи йилларда қурилган молхоналарда боқилмоқда. Чорвачилик комплекслари қурилиши суст бораётир. Ана шу ишларни бажариши керак бўлган область ва республика қурилиш ташкилотлари масалага жиддий муносабатда бўлмаётирлар. Икки-уч йил ичида қуриб битказилиши мумкин бўлган комплекслар тўрт-беш йилга, ҳатто ундан ҳам кўпроқ вақтга чўзилиб кетмоқдаки, энди бундай фактларга барҳам бериш керак.

Биз беш йилликнинг масъулиятли даврига кирдик. 1974 йилдаги иш натижаларимиз беш йиллик топшириқларини қай йўсинда бажаришимизни кўрсатиб беради. Биз белгиловчи йилни меҳнатда катта муваффақиятлар билан тугаллашни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйганмиз. Совхозимиз бу йил давлатга 9100 тонна пахта етказиб беради. Гектаридан олинадиган ҳосилни 32—33 центнерга кўтарамиз. Маккажўхорининг ҳар гектаридан 90 центнердан дон оламиз ва ҳар бир сигирдан 3300 килограммдан сут соғиб, сут етиштиришни 1300 тоннага етказамиз. Гўштга топшириладиган молларнинг тирик вазни 500 килограммдан бўлади. Давлатга 300 тонна гўшт топширилади. Гектаридан 160 центнердан беда, ҳосили олинади. Пиллакорларимизнинг аҳди — ҳар қути уруғдан 75 килограммдан пилла етиштириш.

— Вазифамиз аниқ. Марраmiz юксак, — дейди ўз сўзида давом этиб директор, — лекин ана шу юксак маррани эгаллаш учун бизда барча имконият бор. Биринчи квартал плани чорвачилик маҳсулотлари топшириш бўйича ошириб бажарилди. Бу келгусида олдимиздаги вазифаларни муваффақиятли адо этиш учун пухта замин яратилганлигини кўрсатиб туради.

Совхозимиз коллективи шу кунларда чигит экишни қизғин давом эттирмоқда ва бу ишни тез кунда сифатли тугаллаш учун социалистик мусобақани кучайтирган ҳолда меҳнат қилаётирлар.

Биз Сирдарё областидаги Титов номли совхоз коллективи тадбирларини ўз совхозимиз шароитига мослаб муҳокама қилдик ва янги режалар туздик. Ана шу белгиланган тадбирларимиз ўз вақтида муваффақиятли бажарилади.

2-«Далварзин» совхозининг азамат пахтакорлари, чорвадорлари ва барча меҳнаткашлари республикамизнинг ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллик олтин тўйини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун астойдил меҳнат қиладилар.

УМИД УЧҚУНЛАРИ

Ҳаёт қўшиқ билан файзли, гўзал ва ҳамнафас. Дилрабо қўшиқ қайси қалбга ҳузур бахш этмайди дейсиз. Маромига етказиб ижро этилган ҳар бир қўшиқ, унинг шайдосинигина эмас, балки ижрочи қалбида ҳам чуқур из қолдиради.

Диёримиз ўзига хос санъат гулшанидир. Бу табаррук гулшанда ҳар куни, ҳар дақиқа истеъдод ғунчалари юз очмоқда. Ана шундай нав ниҳол эндигина санъат боғига қадам қўяётган умидли талантларимиздан бири Озода Баҳриевадир.

Озодада музикага бўлган ҳавас жуда эрта уйғонди. У мактабда ўқиб юрган кезлари бадиий ҳаваскорлар тўгарагига қатнашиб, район кўригида иштирок этди. Область фестивалига йўлланма олди. Бу ижодий имтиҳондан олам-олам қувонч билан қайтди. Бутуниттифоқ пионер ва ўқувчиларнинг Москвада бўлган катта анжуманида иштирок этиш ҳуқуқига эга бўлди.

Ёш санъаткор ҳозир Тошкент маданий-оқартув техникумининг махсус хор-дирижёрлари тайёрлаш бўлимида таҳсил кўрмоқда. Озода устози республика халқ артисти Жамол Низомхўжаевдан кўпгина қўшиқлар ўрганди. Булар радио тўлқинлари ва «зангори экран» орқали тарлиб, кўпчиликка манзур бўлди.

— Қўшиқ айтишни жони-дилим билан севаман — дейди О. Баҳриева — ниятим Тошкент Давлат консерваториясига кириб ўқиш.

Биз ҳам бу ниятга тилакдошмиз.

Ж. МАМАТОВ.

ХАМЖИҲАТ БЎЛИБ

20 АПРЕЛЬ 1974 ЙИЛ — БУТУНИТТИФОҚ КОММУНИСТИК ШАНБАЛИК КУНИ

Москвалик саноатчиларнинг ватанпарварлик ташаббусига қўшилиб, 20 апрелда Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик кунини ҳамжиҳатлик билан ўтказишга аҳд қилган коллективлар сафи тобора кенгаймоқда. Чирчиқ автобус-таксимотор парки коллективи ҳам шанбаликка пухта тараддуд кўришмоқда. Республикамизнинг барча корхоналари ишчи-хизматчилари қатори парк ишчилари ҳам Ўзбекистон Компартияси ва республиканинг ярим асрлик тўйини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш мақсадида ўзаро мусобақани қизитиб ишламоқдалар. Шофёрлар барча маршрутларда шунингдек шаҳарлараро қатновда пассажирларга намунали хизмат кўрсатиш билан бирга белгиланганидан кўра кўпроқ йўлни капитал ремонтсиз босиб ўтишга ҳаракат қилишмоқда. Шанбаликда қарийб 600 киши меҳнат постига чиқади. Шу кунга 3140 сўмлик маош ҳақи беш йиллик фондига ўтказилади. 500 га яқин ишчи-хизматчи эса ободонлаштириш ишларида қатнашадилар, ариқ-зовурларни тозалашади, ниҳоллар ва гул кўчатлари ўтқазишади.

ЖАНГОВАР ШУҲРАТ МУЗЕЙИ

Бу мактаб адресига республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқлари қатори, бепоён мамлакатимизнинг турли бурчакларидан ҳам мактублар келиб туради. Сиз мактабда ташкил этилган жанговор шуҳрат музейи экспонатлари билан танишар экансиз, ёш изтопарларнинг машақатли меҳнатларидан хабардор бўласиз. Пионерлар Лидия Васильевна Токарева раҳбарлигида музей экспонатларини тобора бойитиб боришмоқда. Эльвира Тойирова, Володя Ибрайов, Рашид Валиев, Ира Булгакова, Зуҳра Гайнанова ва бошқалар уруш йилларида она-Ватан озодлиги учун қўлга қурол олиб, жангга кирган ҳамшаҳарларнинг тақдири ҳақида ҳикоя қилувчи кўплаб маълумотлар тўплашди.

Яқинда ёш изтопарлар Брестдан қаҳрамон қалъа ёдгорлиги фонди комплекс бўлим мудири В. Стрелцовдан хат ва посилка олишди:

«Салом ҳурматли пионерлар. Сизлар уруш ветеранлари ҳақида маълумотлар тўплаётганлигингизни эшитиб хурсанд бўлдим. Сизларга қаҳрамон қалъа тупроғидан, қаҳрамон Брест қалъаси ва шаҳар ёдгорликлари ҳақида ҳикоя қилувчи откриткалар, шиддатли жанглар бўлган қалъа яқинидан топиб олинган граната ва милтиқ магазинини жўнатяпман. Бу экспонатлар музейингизга биздан совға».

Мактабда ўқувчиларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга катта эътибор берилмоқда. Бу ерда Улуғ Ватан уруши иштирокчилари, меҳнат ветеранлари билан турли мавзуларда учрашувлар, савол-жавоб кечалари уюштирилиб турилади. Пионерлар ва ўқувчилар кекса авлод вакилларининг ҳикояларини эшитишар экан, оталаримизнинг шонли традицияларининг муносиб давомчилари бўлишга аҳд қилишади.

Чирчиқдаги 7-мактабнинг ёш изтопарлари ўзларининг жанговар шуҳрат музейларини янада бойитиш мақсадида қидирув ишлари кўламини янада кенгайтиришмоқда.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„СОҚОВ РАДИОКАРНАЙЛАР"

Назарали Ниёзов номли колхоз территориясида электр линияларини реконструкция қилиш даврида радио тармоқларига шикаст етказилган, радиолар гапирмай қолган эди.

Газетада шу ҳақда мақола босилган эди.

Янгийўл район алоқа бўлими уларни ремонт қилиш ишларини планлаштирди. Жумладан, Н. Ниёзов номли колхознинг «Большевик» участкасидаги радиоточкалар ҳам шу планга киритилган. Иккинчи квартал мобайнида бу ишлар тугалланади. Янгийўл район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Т. Ортиқхўжаев ана шулар ҳақида бизга хабар қилди.

Ўзбек совет поэзиясининг асосчиларидан бири, Ўзбекистон халқ шоири, Ленин мукофоти лауреати Ғафур Ғуломнинг номи бутун мамлакатимизда ва ундан ташқарида машҳур. Ўтган йили республикамизда улкан қалам соҳибининг табаррук 70 йиллиги кенг нишонланган. Устоз юбилейи қардош республикаларда ҳам ўтказилди. 15 апрелда ватанимиз пойтахти Москвада устоз юбилейи нишонланади. Юбилейга қатнашиш учун республикамиздан бир группа ёзувчилар, олимлар Москвага жўнаб кетдилар. Машҳур сўз санъаткори, отахон шоир ўз асарлари билан халқимиз қалбида абадий барҳаётдир. Бу саҳифа унинг ёрқин хотирасига бағишланади.

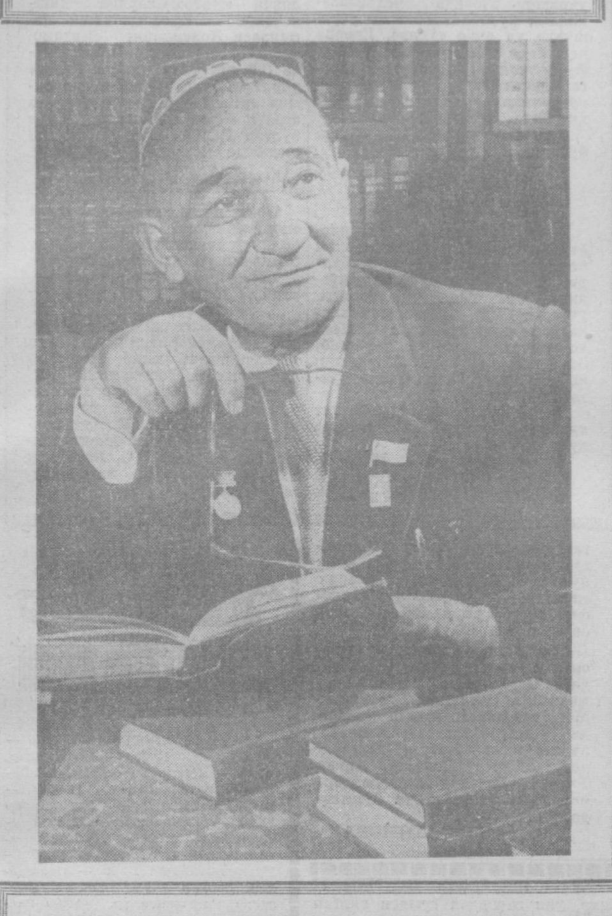

УЛКАН АДИБ

ЯЛОВБАРДОР

Тарихан қисқа муддат — ярим асрдан кўпроқ давр ичида ўзбек совет адабиётида улкан чўққилар пайдо бўлди. Улар бир-бири билан улашиб, тизма қояларни ташкил этди.

Ўз ижодини буюк тарихий бурилиш — Октябрь революциясидан аввал бошлаган Ҳамза, Абдулла Қодирий, Садриддин Айний, Абдулла Авлоний, Муҳаммадшариф Сўфизода каби кекса авлод вакиллари янги типдаги янги адабиётни яратиш борасидаги тинимсиз меҳнат ва фаол кураш олиб бордилар. Ойбек, Ҳамид Олимжон, Ғафур Ғулом, Абдулла Қаҳҳор, Уйғун, Комил Яшин, Шайхзода — ўша биринчи авлод давоми сифатида ўзбек совет адабиётининг салоҳиятини, ярим асрлик камолотини Бутуниттифоқ миқёсига кўтардилар.

Адабиётлар тарихида фақат бир ёки икки санъаткоргина эмас, балки бутун бир авлод худди шу тарзда авваллари эришилган ютуқлардан (юксак қоялардан) туриб янада баланд чўққиларга парвоз қилганлигини кўрсатадиган фактлар кўпдир. Ҳамза поэзияси Ғ. Ғулом, Ҳамид Олимжон, Шайхзода, Уйғун ва кўплаб оташнафас шоирлар ижоди билан янада юксакликка кўтарилди. Унинг драматургияси Яшин сиймосида юқори босқичга кўтарилди. А. Қодирий прозаси эришган ютуқлар Ойбек ва А. Қаҳҳорнинг классик асарларида янада буюклик касб этди.

Ўзбек адабиётшунослигида ҳам бундай жараён рўй берди. Бу жараёнда, аввал таъкидлаганимиздек, забардаст олим-санъаткорлар катта роль ўйнади. Шулардан бири Ғафур Ғулом эди. Адабиёт ва санъатнинг халқ ҳаёти билан алоқасини янада кучайтириш, мамлакатда рўй бераётган буюк воқеаларни реалистик акс эттириш, унинг замон талабига муносиб жавоб бериши, бадиий ижоднинг туб масалалари ва асосий принциплари хусусида амалий ва назарий жиҳатдан кураш бораётган 20-йиллар охирлари ва 30-йиллар бошларида, синфий кураш давом этаётган мураккаб бир шароитда, адабиёт соҳасида ҳам синфийлик, тарбиявийлик, халқчиллик, классик меросга муносабат, новаторлик ва бошқа кўпгина масалаларда турлича қарашлар мавжуд эди.

Бу борада марксча-ленинча таълимотни эгаллаш, шу асосда ўзбек адабиёти материалларини таҳлил этиш зарурияти кучайиб борди. Ғоявий ва илмий курашларнинг марказида бўлиш учун катта билим талаб этилар эди. Худди шундай шароитда Ғафур Ғулом ҳам ўз тенгдошлари сингари кўп қиррали истеъдод соҳиби бўлиб етишди. Яъни, шоир, ёзувчи, таржимонгина бўлиб қолмай, у тадқиқотчи олим ҳамдир.

1928 йили матбуотда эълон қилинган «Кулгичилик тўғрисида» мақоласини бунга мисол қилиб келтириш мумкин. Муаллиф «Асар ёзганда сўз кулдирсинми, мазмун кулдирсинми?» деб савол қўйиб, унга жавоб беришга интилади. Сатирик ва юмористик асарлардаги тематик торлик, чекланганлик хусусида гапириб, сатирик ва юмористик асарлар авторлари билан жиддий ва қизғин баҳсга киришади.

Ғ. Ғулом илмий фаолияти кўлами кенг ва мавзу доираси хилма-хил. Унинг илмий фаолиятида XIX аср иккинчи ярми ва XX асрнинг бошларидаги ўзбек адабиёти унинг улкан намоёндалари ижодини текшириш катта ўрин тутади. Унинг Муқимий, Фурқат, Комил Хоразмий, Аваз Ўтар ўғли ижоди ҳақида баҳс этувчи мақолалари ўз вақтида жиддий аҳамиятга молик бўлди. Зокиржон Фурқатнинг ҳаёти ва ижодига бағишланган «Шоир айблайди», «Унутилмас кишилар тўғрисида», «Фурқат, рус аскарининг қудрати тўғрисида» номли мақолаларида Ғ. Ғулом шоирнинг қисмати, демократик ва маърифатпарварлигини кўрсатади. Бу ишларнинг илмий қиймати йирик мутахассислар томонидан ҳам эътироф этилган эди. Биргина мисол. Таниқли олим И. С. Брагинский ёзади: «Ғафур Ғуломнинг XIX аср демократик шоирлари Муқимий, Фурқат тўғрисидаги тадқиқотлари Ўрта Осиё адабиётшунослигида кўпгина янгиликлар очиб берди».

Ғ. Ғулом буюк мутафаккир Алишер Навоий ижодини тадқиқ этган қатор мақолалар авторидир. 1938 йиллардан бошлаб мамлакатда Навоий таваллудининг 500 йиллик юбилейини ўтказишга катта тайёргарлик кўрилди. Ғ. Ғулом шоирнинг «Фарҳод ва Ширин» достонини босмага тайёрлашга киришади, достоннинг кенг китобхонлар оммасига етиб бориши тўғрисида бош қотиради. Ниҳоят, бу достоннинг ҳозирги адабий тилда насрий вариантини ёзиб чиқишга аҳд қилади. Бу ҳақда ўзи шундай деган эди: «Асарни бу кунги адабий тилда наср билан ёзиб чиқдим, ҳар бир байти тўғрисида унинг ҳозирги адабий тилдаги ифодаси ҳам берилди». Ғ. Ғулом томонидан биринчи марта босмага тайёрланган «Фарҳод ва Ширин», 1938 йили улуғ тўйга муносиб тўёна сифатида босилиб чиқди.

Академик шоирнинг навоийшунослигидаги ижодий фаолияти шу билан чекланмайди. Унинг «Буюк устоз», «Навоий ва замонамиз», «Ҳоки мусалло», «Тахти сафар» номли қатор мақолалари босилиб чиққан.

Ғ. Ғуломнинг илмий фаолиятида ўзбек классик адабиёти билан бирга рус классик адабиёти, фольклор, рус ва ўзбек совет адабиётининг, қардош халқлар адабиётларининг йирик вакиллари ҳақида ёзган адабий-танқидий мақолалари ҳам ўрин тутади. «Ўзбек халқи Некрасовни севади», «Толстой ва совет адабиёти», «Абдулла Тўқай бизнинг ҳам шоиримиз», «Буюк революция куйчиси», «Атоқли шоир ва ёзувчи С. Айний», «Ойбек — ёзувчи ва олим», «Собир Абдулла ижоди ҳақида», «Ҳамидни эслаб», «Ёш шоир Амин Умарийга ўртоқлик хати» каби кўплаб мақолалар шулар жумласига киради.

Ғ. Ғулом — халқ оғзаки ижодига фольклорга алоҳида меҳр-муҳаббат билан қараган йирик шоир ва олим. Буюк шоирларнинг кўпчилиги халқ оғзаки ижоди, фольклор дурдоналаридан маънавий озиқланган ва бу уларнинг поэтик ижодида акс этган. Академик шоирнинг махсус таъкидлашича, Навоий «Фарҳод ва Ширин» асарини яратишда халқ ижодидан унумли фойдаланган, айни вақтда бу асар фольклорга ҳам таъсир қилган.

Ғ. Ғулом «Ойбек ёзувчи ва олим» номли мақоласида бу улкан адибнинг фусункор поэтик ва илмий ижоди хусусида фикр юритади. Ўзи сафдош, тенгдош ижодкорлар ҳақидаги қатор мақолаларида ҳам шоирнинг салоҳияти, кенг мушоҳадаси сезилиб туради.

Ўзбек совет адабиётшунослиги ва танқидчилигининг ривожида Ойбек, Ҳамид Олимжон, Шайхзода, Ғ. Ғулом, Уйғун, Комил Яшин каби санъаткорларнинг адабий-танқидий мақолалари катта роль ўйнади. Ғ. Ғулом таъбири билан ифода этганда, уларнинг ҳар қайсиси фақат поэтик ижод қилиш билангина чекланиб қолмади, ҳар бири йирик олим сифатида ҳам шуҳрат топди.

Анқобой ҚУЛЖОНОВ,
филология фанлари кандидати.

ЧАМАН

Ғафур Ғулом

МАШҚ ШЕЪРЛАРИДАН

Бу Ватан мақтовларин
ҳар қанча ёзсанг оз экан,
Дилга дил, тилга кўнгил
албатта жўр овоз экан.
Боғлар, гулгун чаманлар
қўйини базми ноз экан.
Келди кўклам, лола, насрин
бир-бировдан соз экан.
Жўр билан, сож, қарқуноқ,
қумри баланд парвоз экан.
Куйла, шоир, улфати чор
бирлашиб ҳамроз экан.
Бойчечак юз сарғайиб,
қишдан қутулганда аранг.
Янгидан тушса назардан,
энди инсофга қаранг.
Чучмома, раъно, бинафша
кўзни боғловчи фаранг,
Кўзга оққай бу чаманнинг,
гулларидан мингта ранг,

Ғунчаларнинг кулгисидан
қалб қулоғида жаранг,
Ёз экан, таннoз экан,
сернoз экан, дамсоз экан.
Қатма-қат алвон кийиб
мақтанганида арғувон.
Чирмовиқ карнай чалиб,
тортмасми куйгандан фиғон?
Пора-пора барг тўкиб
лола ҳасаддан бағри қон.
Томда ёлғиз ўксинур,
бечора қизғалдоқ ҳамон,
Ер чизиб ғулхайри
мотамлик тўнин кийган
замон,
Шоҳи гул атлас қанотли,
гердайишда ғоз экан.

Ерда қолган, парваришсиз
бунда гулбеордир.
Бўй чўзиб ҳатто чечакка
етмайин ҳам зордир.
Тугмадек чўпга чизилмак
иштиёқи бордир.
Битта гултожихўроз
шўрликка жиндай ёрдир.
Сада райҳон хуш қилиқ,
бечорага дилдордир.
Бу чаман атрофида
сафбаста бир сарбоз экан.
Тилла қўнғиз ҳид ўғирлаб
яширинур барг остига,
Тушмасин ҳеч гул мабодо
саъва, булбул дастига.
Шеър ўқир тинмай
чаманнинг

ҳар баланду пастига,
Бу томоша, айшу ишратдан
кечиб, чумчуқ нега,
Чўп кўтарганча югурмакда
теракнинг устига.
Баъзилар айтар дурадгор,
баъзилар дарбоз экан.
Кенг Ватаннинг боғу бўстон
қиссаси бўлмас тамом,
Қайга борсанг мингта қувноқ
юз кулиб бергай салом,
Бахтли, эркин умримиз
миллионча йил қилсун
давом,
Бу чечаклардан муҳаббат
аҳлига гулдаста—ком.
Энди ялқовликни ташлаб,
мутлақо Ғафур Ғулом
Тўхтамай шеър ёз экан,
шеър ёз экан, шеър ёз экан.

СОВЕТ ЎҚИТУВЧИСИНИНГ БАХТИ

Босмачилик бир умрга қатъий тугатилди.

Энг сўнгги босмачи меҳнаткаш деҳқонларнинг ва севимли қизил қўшиннинг кучидан енгилиб тоғларга қочмоқчи бўлди... Лекин, тоғ ҳам уларга паноҳ бўлолмади. Табиат ҳам бизга ёрдамга келди: қочқин босмачи — ўзининг бир йиғин увин-тўда йигитлари билан қор кўчкини тагида қолиб, маҳв ва барбод бўлди. Босмачилар қўлида хароб бўлган қишлоқларда Совет ҳукуматининг чексиз меҳрибонлиги билан ҳаёт асарлари кўрина бошлади. Далаларга қўш чиқди, биринчи қишлоқ хўжалик ҳукумат ташкилотлари тузилди. Лекин ота-оналари босмачилар қиличида тўғралган, жодусида қирқилган етимлар, ўксизлар анча эди. Булар шаҳар кўчаларида, вокзалларда, станцияларда эски-тускиларга бурканиб, чувалашиб юрар эдилар.

Худди шу пайтда, яъни 1924 йилнинг бошида Тошкент эски шаҳар маориф бўлими томонидан «3-боқимсиз болалар уйи ташкил қилиш» тўғрисида буйруқ олдим. Ўша пайтда «болалар боқимсизлиги билан кураш» деган айрим бир ташкилот ҳам бўлар эди. Бу ердан яна бир ўртоқни эргаштириб, вокзалларни, шаҳарларни, қишлоқларни айланиб бола йиға бошладик. Каттаси 10—12, кичиги 5—6 ёшларда бўлган болалардан йигирма биттасини йиғиб ўрдада «3-боқимсиз болалар уйи» очдик. Бу болаларнинг устига 12-боғчадан ёши улғайиб қолган 11 бола бердилар. Жами 32 бола бўлди. Жуда тезлик билан болаларни чақмоқдек кийинтирдик. Янги кроватлар, янги кўрпа-ёстиқлар, кунига уч маротаба иссиқ овқат, бир тарафда дурадгорлик, ўрганчик ҳунархоналари, бир тарафда икки синфдан иборат ўқув... меҳрибон мураббийлар, муаллимлар...

Хулласи мен бу ерда 13 йил илгари бир интернат тарихини сўзлаб муҳтарам ўқувчиларни зериктирмоқчи эмасман. Бу тарихни кўз олдига келтириш учун «Ҳаётга йўлланма» (Путевка в жизнь) киносини кўриш кифоядир.

...Бир кун кечаси мен дежур бўлиб қолдим. Ётоқ, 16 та етим маъсум уйқуда. Ўртада зангори рангга бўялган 200-чироқ ёниб туради.

Мана бу Карим. Тўйтепалик, ота-онаси тиф билан ўлиб кетган, ҳеч кими йўқ. Жуда беғам ухлайди. Пионер бошлиғи. Амалдорликни яхши кўради.

Мана бу Шариф. Татар боласи, фамилиясини билмагани учун —Советский деб фамилия қўйганмиз. Жуда шўх, кун бўйи қўйиб берсангиз анҳордан чиқмайди, тинч ухлайди.

Холтой—Фарғонанинг Сўфон қишлоғидан, ота-онасини босмачи ўлдириб кетган, уйқуси жуда нотинч, чўчиб-чўчиб тушади, чунки ота-онасини ёшгина гўдакнинг олдида сўйганлар. Баъзида жуда қўрқиб-қўрқиб ҳикоя қилиб беради. Спортни севади.

Мана бу Қудрат. У бизга боғчадан келган. Ана лабини шимиб, тамшаниб қўйди. Юзида кулгу асарлари бор, нима туш кўраётган экан.

Янги оиланинг бахтли болалари ухлайдилар. Ё, ажаб келажакда булардан кимдир ўсиб чиқади.

Мен уларнинг тепасида дежурман. Шу қўзичоқларнинг ҳар бирисининг руҳига кириб, келажакни тасвир қилиб кўра бошлайман: Баъзан инженер бўламаи, баъзан ҳарбий. Ҳар қанча уста муқаллид бўлганда ҳам, кишининг ўзи бўлолмайди. Мен бу болаларнинг яқин, бахтли келажакларига суқ билан қизиқаман.

Сўнг қаламни олдим, дафтардан икки саҳифа йиртдим. Узун кеча. Ётоқнинг бир чеккасига қўйилган стол тепасига бориб ўтирдим. Нимадир ёзгим келади. Еза бошладим:

Жим — сут кеча, эшитмайди
дунё қулоғи
Ахир уйқу қанотидан учган
шарпаки.
Ухлар етим-ўксизларининг иссиқ
ётоғи,
Кўзла ташлаб эшир вазмин
тушдай пардани.
Булар кимдир?— Балки
Байрон, балки Галилей,
Балки ботир Чапаевнинг асил
нусхаси.
Сезилмади босиб келган эрта
қадами,
Елкан оша юзга урар иссиқ
нафаси.
Яқин-яқин, жуда яқин, тонг
каби яқин
Шу тушларда парвариш топар
истиқбол.
Шу ёш—гўдак зиналарда
яширинган тўлқин
Ортиқ ғурбат қирғоғида
топмагай завол.

Тахминан шеър бўлиб чиқди. Бу менинг биринчи шеърим эди. Мен улар билан бирга-бирга яшадим. Йиллар ўтди, улар билан мен йироқ келажакка қараб аста, бироқ асосий, секин, лекин дадил қадам билан борар эдим.

Турмуш мендан шоир ясади. Мен мактаб—маориф даргоҳидан чиқиб, ватанимизнинг ранго-ранг ва қиррали ҳаётига иккинчи соҳага кириб кетдим.

Худди шу бугун 17 декабрь Ватанимиз тарихида олтин ҳарфлар билан ёзилажак сайлов кунида ўша эски дўстларим—собиқ боқимсизлар, энди кимлар бўлган экан деган муҳокама билан суриштира бошладим. Бир нечаларининг адресларини, қиладиган вазифаларини ўргандим. Масалан;

Шариф Советский — Болтиқ флотида Ма... кемасининг тўпчиси экан.

Вали — Хоразмда прокурор.

Холтой — Самарқанддаги ўзбек миллий дивизиясининг қўмондони.

Қудрат — Ленинградда ўқиб қайтди. Сув инспектори.

Ширинов — район газетасида муҳаррир.

Шу асарчанинг тепасига расми қўйилган Абдусамад Туёқов эса қизил аскар лейтенанти — ҳарбий кузатувчи. У рус, инглиз тилларида аъло даражада сўзлаша олади.

Булар улуғ Ватанимизнинг турли бурчакларидан туриб ўзларини шу вояга етказган Ленин партиясининг содиқ ўғилларини Олий Советга сайладилар.

Балли — Совет муаллими шундай бахтлидирки, унинг шогирди ватанимизнинг энг юқори органларини сайлай олади.

(Имзо: НУРТОИ, «Маданий инқилоб», 1937, 19 декабрь).

СЎНМАС ҚЎШИҚ

ҒАФУР ҒУЛОМ ХОТИРАСИГА

Сўнмас қўшиқ янграр дилимда,
Улар сенинг қўшиғинг устод.
Сўнмас қўшиқ янграр элимда,
Сендан ёдгор дурдона ижод.
У дил поранг, вақтдай табаррук,
Дарғалардай қўшиққа сардор,
У — Фарҳоддай қудратли, буюк
Куйимизда мангу байроқдор.
Сатрларда ўтли нафасинг,
Гулистондир элга у илҳом,
Боқий қолиб шеърият қасринг,

Боғбонисан Ғафур ал Ғулом.
Гул диёрда мангу боғбонсан,
Уйин турса ўлармн инсон,
Ҳар юракка дўст, қадрдонсан,
Куйин юрса ўлармн инсон.
Хуштабиат, ҳазилкаш, зукко,
Завқ элтасан наслларга сен.
Сендай одам яшар доимо,
Куй элтасан асрларга сен.

НАЗАРМАТ.

Жаҳон янгиликлари

ТОКИОДАГИ УЧРАШУВЛАР

ТОКИО, 11 апрель. (ТАСС). СССРнинг Япониядаги элчиси О. А. Трояновский бугун Япония Бош министри К. Танака ҳузурида бўлиб, унга КПСС Марказий Комитети Бош секретари Л. И. Брежневнинг Совет—Япония муносабатларини янада ривожлантириш масалаларига доир фикрлар баён қилинган мактубини топширди.

Япония Бош министри шу куни Совет ҳукумати делегациясининг бошлиғи, СССР Ташқи савдо министрининг ўринбосари В. С. Алхимовни ва СССР Ташқи савдо банки правлениесининг раиси Ю. А. Ивановни қабул қилди. Ана шу учрашув чоғида Сибирнинг табиий ресурсларини ўзлаштириш юзасидан Совет-Япония иқтисодий ҳамкорлигининг конкрет узоқ муддатли лойиҳаларини амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар юзасидан фикрлашиб олинди.

Япония бош министри ҳузуридаги учрашувлар амалий ва дўстона вазиятда ўтди.

КАНАДА ҲУКУМАТИНИНГ ҚАРОРИ

ОТТАВА, 11 апрель (ТАСС). Канада билан Қўшма Штатлар ўртасидаги савдо-иқтисодий муносабатларда янги чигалликлар вужудга келди. Канада ҳукумати Канаданинг ғарбий вилоятларидан АҚШга юборилаётган хом нефтдан ташқари, бензин ва суюқ ёқилғи каби нефть маҳсулотларига ҳам қўшимча солиқ жорий этилишини эълон қилди.

Шу тариқа Канададан АҚШга юборилаётган нефть маҳсулотларининг нархи хом нефть нархи сингари жаҳондаги даражага кўтарилди.

Канада ҳукумати Қўшма Штатлардан кондицияли бўлмаган чорва молларни ва гўшт маҳсулотларини келтиришни тақиқлаш тўғрисида ҳам қарор қабул қилди.

Маҳаллий газеталарнинг, радио ва телевидениенинг обзорчилари Канада ҳукуматининг бу қарори АҚШда норозилик туғдиради ва иккала мамлакат ўртасидаги иқтисодий муносабатларнинг кескинлашувига сабаб бўлади, деб таъкидламоқдалар.

ҲУЖЖАТЛАР ИМЗОЛАНДИ

ДЕҲЛИ, 11 апрель. (ТАСС). Бу ерда Ҳиндистон билан Покистон ташқи ишлар министрлари ўртасидаги учрашувларнинг якунлари тўғрисида икки мамлакат қўшма ахбороти имзоланди. Ахборотда иккала мамлакат ўртасидаги мавжуд келишмовчиликни 1972 йилда Симлида тузилган битим руҳига биноан ҳал этишга аҳд қилинганлиги таъкидланади.

Ахборотда икки мамлакат ўртасида почта ва телеграф алоқаси ҳамда транспорт алоқаси ўрнатилиши тўғрисидаги масалаларни муҳокама этиш яқин орада бошланади, деб уқтирилади.

Ҳиндистон билан Покистон ўртасида икки томонлама муносабатлар тўғрисидаги битим ҳам имзоланди.

Г. МЕИР ИСТЕЪФОГА ЧИҚИШ ТЎҒРИСИДА АРИЗА БЕРДИ

НЬЮ-ЙОРК, 11 апрель. (ТАСС). Исроил Бош министри Г. Меир истеъфога чиқиш тўғрисидаги аризасини Исроил президенти Кацирга топширди. Бунинг маъноси шуки, Меир бошчилик қилиб келган бутун Исроил ҳукумати истеъфога чиқиши лозим.

Исроил бош министрининг бу қарори 1973 йил октябрь уруши давридан бери мамлакатда давом этиб келаётган сиёсий тангликнинг оқибати бўлди. Бу уруш Тель-Авив агрессив йўлининг асоссизлигини жуда равшан кўрсатди.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

КОПЕНГАГЕН. Данияда 22 апрелдан 28 апрелгача қуролсизланиш учун кураш ҳафтаси ўтказилади.

РИМ. Италия ташқи савдоси балансининг камомати 1973 йилда 3.254,7 миллиард лирадан иборат эди. Ваҳоланки 1972 йилда бу камомат 434 миллиард лирадан иборат эди.

ПАРИЖ. Франция умуммеҳнат конфедерацияси май ойида ўтказиладиган президент сайловида сўл кучларнинг ягона номзоди — Франция социалистик партиясининг биринчи секретари Франсуа Миттеран номзодини қўллаб-қувватлайди.

БОНН. Ғарбий жамоат ташкилоти — Греция билан бирдамлик ташаббускор комитети барча сиёсий маҳбуслар озод қилинсин, шунингдек Грецияда демократик ҳуқуқ ва эркинликларни тиклаш учун амалий чоралар кўрилсин, деб талаб этди.

ДАККА. Бангладеш пойтахтидан 240 километр шимолда пассажир экспресс товар поезди билан тўқнашганлиги натижасида тўрт киши ҳалок бўлди ва саккиз киши оғир жароҳатланди.

НЬЮ-ЙОРК. Гранд Жакшен шаҳри (Колорадо штати) Марказий қисмидаги кварталлардан бирида кучли ёнғин чиқди. Ут ўчириш командалари етиб келганига қадар аланга саккиз бинога ёйилди.

ГАВАНА. Космонавтика кунига бағишланган Совет филателия кўргазмаси Куба-Совет дўстлиги уюшмасининг биносида очилди.

БУЭНОС-АЙРЕС. Бу ерда Латин Америкаси бирдамлиги Аргентина уюшмаси ўтказган йиғилиш қатнашчилари Парагвайдаги сиёсий маҳбуслар дарҳол озод қилинсин, деб талаб этдилар.

БУЖУМБУРА. Бу ерда Бурунди меҳнаткашлар иттифоқи марказий комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Бу мажлисда Бурунди аҳолисининг харид қувватини ҳозирги даражада сақлаб қолиш ҳақидаги тавсиялар ишлаб чиқилди.

(ТАСС, 11 апрель).

Японияда совет машиналарига ҳамда унинг жиҳозларига талаб ортиб бормоқда. «Токио сэймицукан» металлургия заводида совет дастгоҳлари катта ёрдам бермоқда. Суратда: совет мутахассислари Д. Прусов (ўнгда) ҳамда Н. Макаркин (чапдан иккинчи) япон операторига станок бошқаришни ўргатишмоқда.

В. Зацепин фотоси.

(ТАСС фотохроникаси).

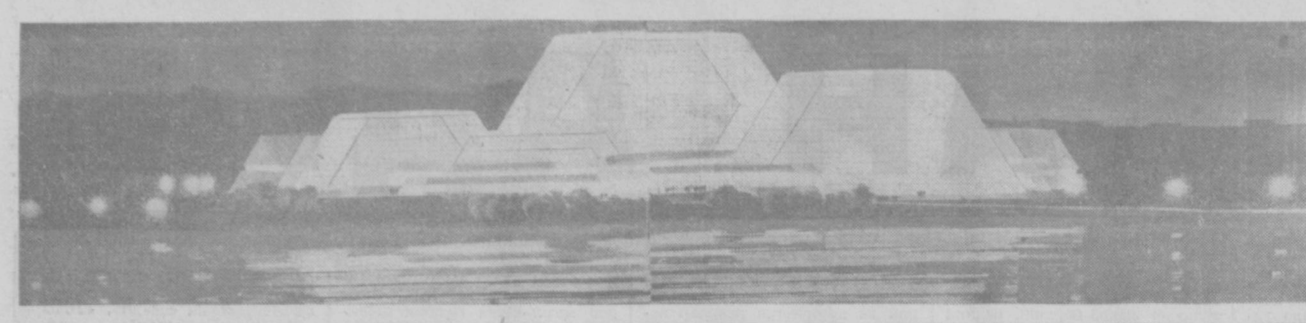

МОСКВА. Яқин йиллар ичида пойтахтнинг Бескудниково районида баландлиги 30 метрли ойнаванд иншоот қад кўтаради. Бу янгилик — климатрон устида бош ботаника боғи олимлари ҳамда 2-Моспроектнинг бир группа архитекторлари иш олиб боришмоқда. Суратда: климатроннинг умумий кўриниши.

А. Ковтун фотоси. ТАСС фотохроникаси.

МАРЖОНБУЛОҚ

(ҲИКОЯ)

Тун. Диванда дўндиққина қизчам роҳатланиб ухламоқда. Унинг бир маромда нафас олиши эшитилиб турса-да, хаёл ёшликдаги тасодифий учрашувга, илк муҳаббат дамлари сари етаклайди..

Ўша пайтлар сен, менинг қалб осмонимда гўё бир Сайёра бўлиб қалқиб чиқмаган, порламаганмидинг?! Ҳа, шундай эди! Кўча-кўйларда учрашиб қолган пайтларимизда табассум ила нигоҳ ташлаб, «яхшимисиз» деган сўзларинг вужудимга ҳузур бахш этарди. Сени учратиб қоларман, деган ният билан эшигинг ёнидан неча бор ўтардим. Аммо, учратиб қолгудек бўлсам...

...Илк учрашувга чорлаганимда шаҳло кўзларингда бир зум саросималик кўчди. Ҳижолатдан яноқларинг қирмизи лоладек лов-лов ёнди. Ерга термулиб қолдинг. Сукунат. Фақатгина юрагимнинг нотинч уришидан бошқа ҳеч нарса англамас эдим. Бир сўз ҳам демасдан чопқиллаганча кетиб қолдинг. Кўнглимдан: «хафа бўлди», — деган фикр кечди. Сени айтилган жойда кутишга қарор қилиб, кечқурун қир бағридаги якка сада тагидан қайнаб чиқаётган Маржонбулоқ бўйида анча вақт кутдим. Сен келмадинг. Булоқ номига боғлиқ бўлган афсонани эслаб, яна анча кутдим. Энди кета бошлаган эдимки, шарпа сездим. Қайрилиб сени кўрдим.

Ҳароратли қўлларингдан авайлаб тутдим-да, кўзларингга сўзсиз термулиб қолдим. Сен эса бир оз ийманиб турдингда, дук-дук тепиб турган кўксимга бош қўйиб, қалбимга қулоқ тутдинг...

..Мен ўқишга кетдим. Сен билан тез-тез учрашиб туришнинг иложи бўлмади. Лекин, севгим алангаси ҳамон ўша, ўша эди..

Сендан хат олган куним мен учун байрам, беадад шодиёналик қалбимни лиммо-лим тўлдирарди.

Сендан яна мактуб келди. Хатнинг «суюнчиси»га ўртоқларимга ўйнаб ҳам бердим. Мактубни ўқидим-у, кроватга ўзимни отдим. Сен, мени бевафоликда айблаган, ҳақоратлаган эдинг. Бу зарба мени тамоман гангитди. Ўйлай-ўйлай буннинг боисига тушунолмадим. Мактуб йўлладим. Жавоб йўқ. Қишлоққа келиб сени учрата олмадим. Ўзингни олиб қочардинг, менга кўриниш бермасдинг..

Ёзги таътилда қишлоққа келдим. Эшигинг ёнидан ўтарканман, тўй-тантана устидан чиқдим.

Ўша куни сени ёр-ёр, карнай-сурнай билан узатганларида мен булоқ бўйида эдим. Қалбим мавж урган ҳадсиз орзулар сен билан бирга кетди. Қалбим кимсасиз кулбадек ҳувиллаб қолганди назаримда..

Мана мен ҳам уйландим. Бир куни сендан кутилмаганда мактуб олдим. Сен, мактубда алданганингни ёзган эдинг. Турмуш ўртоғинг Бахтиёр ўша пайтлар менинг номимдан сенга машинкада мактуб ёзиб, сени севмаслигимни, бошқа қиз топганлигимни ёзганлигини билдирган эдинг. Сенга юборган хатларимни унинг китоблари ичидан топиб олганлигингни ҳам ёзгандинг. На чора, энди фойдаси йўқ эди. Сенинг ҳам менинг ҳам фарзандларимиз бор. Сен она, мен эса отаман.

Кеча... Беихтиёр Маржонбулоқ томон қайрилдим. Сени булоқ бошида учратдим. «Яхшимисиз» деган ўша-ўша таниш овоз эшитилди. Сўнг жажжи фарзандингни етаклаб, сўқмоқ бўйлаб кетдинг. Анча вақт орқангдан меҳр билан термулдим. Биламан, ортингга қарамасанг ҳам хаёлинг менда эди. Мен учун муқаддас бўлиб қолган Маржонбулоқнинг муздек сувидан ҳовучлаб-ҳовучлаб ичдим. Ичимни куйдираётган ташналик чўғлари сўнгандек бўлди..

Тошмурод МЕЛИҚУЛОВ.

Спорт

СССР ТЕРМА КОМАНДАСИНИНГ ҒАЛАБАСИ

СССР ёшлар терма командаси бу сафар чорак финалда ўзининг бундан икки йил аввал финалдаги рақиби Чехословакия терма командаси билан учрашди. Ўшанда чехословакиялик футболчилар икки учрашувда уч очко тўплаб, Европа чемпиони бўлишган эди. Совет футболчилари Ереванда ўтказган дастлабки учрашувларини кўтаринки руҳда ўйнаб, 6:0 ҳисобида ғолиб келишди.

Жавоб учрашуви 17 апрелда бўлади.

ХОККЕЙЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИДА

Кеча Хельсинкида ўтказилаётган хоккей бўйича жаҳон чемпионатида битта ўйин бўлди. Шу кунгача тўрт учрашувнинг ҳаммасида мағлубиятга учраган ГДР командаси жадвалдаги ён қўшнилари Польша хоккейчилари билан учрашиб, 5:3 ҳисобида ғолиб келди ва дастлабки икки очкони қўлга киритишди.

Бугунгача командаларнинг турнир жадвалидаги аҳволи қуйидагича:

Командалар	Ў.	Ш.	О.
ЧССР	4	26—4	8
СССР	4	22—11	6
Финляндия	4	13—15	4
Швеция	4	15—12	3
Польша	5	13—23	3
ГДР	5	9—33	2

ЮТУҚ ВА МАҒЛУБИЯТ

Москвада волейбол бўйича аёллар ўртасида ўтказилаётган мамлакат чемпионатининг якунловчи мусобақаларида Тошкентнинг «Автомобилчи» командаси Донецкнинг «Автомобилист» коллективини осонликча 3:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Бироқ, ҳамшаҳарларимиз эртаси куни олтин медалга асосий даъвогарлардан бири бўлган ЦСКА командасига 0:3 ҳисобида ютқазиб қўйишди.

ТЕННИСЧИЛАР БАҲСИ

Пойтахтимиздаги бир қатор спорт базалари теннис кортларида ўтказилаётган мамлакат биринчилиги мусобақалари якунловчи босқичга кирди. Саралаш ўйинларида биринчи бўлиб, москвалик спартакчи В. Борисов Эстониянинг энг кучли ракетачиларидан П. Ламп устидан ғолиб келиб, ярим финалга чиқди. Тошкентлик Н. Прокофьева бу сафар ҳам чиройли ўйини билан мухлисларни хурсанд этди. У Иттифоқнинг энг кучли теннисчиларидан бири бўлган С. Корзунни 7:5 ва 6:2 ҳисобида мағлубиятга учратди.

ЭНГ КАТТА ОЛМОС

Табиий олмослар катталиги жиҳатидан ҳар хил: тариқ донасидагидан тортиб, то йирик кристаллар катталигидек бўлади: кўпинча, улар вазни ўндан бир карат (карат — 0,2 грамм)-дан тортиб, бир каратгача боради. «Куллинан» деб номланган олмос энг катта олмос саналади. Унинг вазни 3106 карат бўлиб, 1905 йилда Жанубий Африкада топилган.

Ўтган йили Африкадаги Сьерра-Леоне мамлакатида яна бир катта табиий олмос топилди. Кейинги ўн йилликлар ичида топилган олмослардан энг каттаси, деб рўйхатга олинган бу олмос вазни 986,8 каратдир.

УНИВЕРМАГ ТЕПАСИДА

Японлялик савдо ташкилотчилари харидорлар ҳордиғи ҳақида қайғуриш товар оборотини оширишда муҳим восита эканлигини амалда исбот қилдилар. Ҳозир мамлакатдаги ҳамма йирик универмагларнинг томи ўзига хос дам олиш майдонига айлантирилган.

Универмаг тепасида харидорлар кафеда ҳордиқ чиқаришлари, катта ва болалар учун ўрнатилган автомат ўйинларни ўйнашлари, ёдгорлик буюмлари сотиб олишлари мумкин. Харидорлар озгина ҳақ тўлаб, бир изли «аравача»да том тепасида сайр қилиб, шаҳарни томоша қиладилар. Шу туфайли магазинларда моллар тез сотилиб, дам олиш зоналарига кетган харажат жуда тез қопланяпти, уларнинг ўзи ҳам каттагина фойда беряпти.

СОЗАНДА МАШАҚҚАТИ

Австрия меҳнат гигиенаси институтида ўтказилган тажрибаларда юк ташувчи, ўрмон кесувчи ёки тош тарашловчи ишчининг юрагига иш қанчалик таъсир қилса, созандаларнинг чиқишларига ҳам у ёки бу куйнинг ижроси шунчалик таъсир қилиши мумкинлиги аниқланди.

Масалан, айрим симфонияларни ижро этилаётганда созандаларда томир уриши минутига 130 мартага, яъни нормадагидан икки баравар ортади. Шунингдек, томошабинлар билан тўлган залда оркестр хонасида углекислота газининг миқдори нормадагидан ўн баравар ошиб, химия ёки металлургия корхоналаридаги даражага етиши аниқланди.

МАЗМУНЛИ ВА ҚИЗИҚАРЛИ

«Ёшларни меҳнатсеварлик, қардошлик, дўстлик руҳида тарбиялашда оиланинг роли» деган темадаги доклад тугади. Зални тўлдириб ўтирган ота-оналар ўзларини қизиқтирган саволларни бера бошладилар. Докладчи саволларнинг ҳаммасига аниқ ва фактлар асосида жавоб берди. Ота-оналар бугун ҳам мамнун бўлиб қайтишди...

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Коммунистик партиясининг 50 йиллиги олдидан ташкил қилинган ота-оналар университети машғулотлари ҳар доим мана шундай қизиқарли ва мазмунли ўтади.

— Ёш авлодни интернационализм руҳида тарбиялашни олдимизга вазифа қилиб қўйганмиз,— дейди ота-оналар университети ректори, Ленин орденли ўқитувчи Розия опа Қабулова.— Барча ота-оналар хурсанд бундан.

Университет машғулотларида ҳозир 160 дан ортиқ ота-она қатнашаяпти. Машғулот программаси хилма-хил қилиб тузилган. Университет Совети аъзоларидан тарих фанлари кандидати Т. Абдуллаевнинг «Пролетар интернационализми ҳақида марксча-ленинча таълимот», филология фанлари кандидати С. Асқаровнинг «Табиат ва эстетика», Ю. Зоитовнинг «Қардошлик оиласида камол топган гўзал Тошкент» деган темаларда ўтказган машғулотлари жуда қизиқарли бўлди. Суҳбатлар давомида мавзуга оид ҳужжатли кинофильмлар ҳам намойиш қилиб борилмоқда.

Биз ҳикоя қилаётган ота-оналар университети Тошкентдаги Охунбобоев номли 45-мактабда ташкил этилган. Машғулотларни жонли ўтишида университет советининг аъзоларидан Қобул Муҳамедов, Собир Холтоев, Анвар Умаров, Маҳмуд Аҳмедовларнинг ҳиссалари катта бўлмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВА.

„ТОРТ-ТОРТ"

Пахта посёлкаси Янгийўл билан Чиноэнинг қоқ ўртасида. Буни ушбу мақоламизнинг мазмунига, мундарижасига алоқаси йўқ, албатта. Лекин, шу ерда Тошкент кабель заводининг филиали борлиги у томондан ҳам, бу томондан ҳам алоқадор. Яқинда «Чақмоқ» мухбири филиалдаги ишлар билан танишиб ғалати репортаж юборди. Мана у:

— Ҳали завод ичига кирганимча йўқ, атрофида айланиб юрибман. Бир маҳал қарасам бузуқ деворнинг тирқишидан тахта чиқиб келаяпти. Одам кўринмайди, аммо, тахта ҳаракатда. Битта, иккита, учта.. ўнтага яқин тахта чиқди. Ҳамон одам йўқ. Орадан анча вақт ўтгач, бир одам пайдо бўлди. У аввал чекди, уёқ-буёққа юрган бўлди, кейин тахтани қўлтиқлаб аллақаёққа йўрғалади, ғойиб бўлди.

Ажабландим: товба, нега эшикдан олиб чиқмайди? Нимага эшик қуриб қўйишибди бўлмаса. Э, дарвоқе, ўғирлик тахта бўлса керак. Ия, куппа-кундуз куни завод тахтасини «сув» қилаверса-ю, ҳеч ким индамаса? Бир балоси бўлмаса, шудгорда қуйруқ на қилур!.

Кузатишда давом этаман. Ингичка сим ўралган катта-катта ғалтаклар юмалатилиб, машинага чиқарилади. Ахир, бу симлар завод филиалига ишлатиш учун олиб келинган-ку, нега яна қайтариб олиб кетиляпти.. Андак сабр қиласиз, ўша қучоқ етмас ғалтаклар сал ўтмай Куркулдак ариғи қирғоғига олиб келинади ва чиқинди сингари сувга юмалатилади. Нега? Ажабланмай иложим йўқ. Суриштирмай десам, ўша машина ҳайдаб келган шофер жўнаб қолди.

Гап буёқда экан: «чиқинди» сим ғалтаклари ўша куни кечасими, эртасигами яна тортиб олинар, уни заводдан гумдон қилган одамлар билан биргаликда шу атрофдаги супурги экадиган кишилар ўртасида савдо қилиниб, калаванинг учи йўқотилар экан..

Яна бошқа кўпгина фактларни ҳам аниқладим. Завод территориясига қараб бўлмайди: тахта, ёғоч, темир-терсаклар, тунукалар ғарам бўлиб ётибди.

Бундан тўрт йил илгари 300 минг сўмлик бетон плиталари олиб келинган эди. Ундан ярмиси девор қилиб тикланди. Тахта девор бузилиб, ўғирликка йўл катта қилиб қўйилди. Ана шунинг учун ҳам давлат мулки кечасими, кундузми, хоҳлаган пайтда, исталган миқдорда ўмарилмоқда.

Мен филиал директори Николай Васильевич Ильясов билан учрашиб, ана шу фактларнинг содир бўлиш сабабини аниқламоқчи эдим. «Тошкентга, кабель заводига кетиб қолди», дейишди. Ўринбосари Икром Ҳидоевич Дадамуҳамедов, филиал касаба союз комитетининг раиси Алик Хофизовлар билан гаплашмоқчи эдим, улар елкаларини қисиб, «Биз билмаймиз, буларнинг ҳаммаси Ильясов даврида бўлган, биз у киши олдида бир нима деёлмасидик» деб ўзларини қуруққа олишди.

Ажабо, Тошкент кабель заводи маъмуриятининг ана шу «торт-торт»лардан хабари бормикан?!

М. ҒОЗИЕВ.

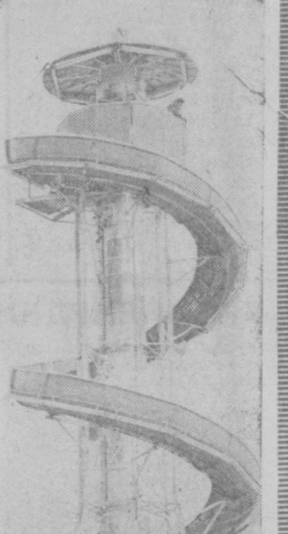

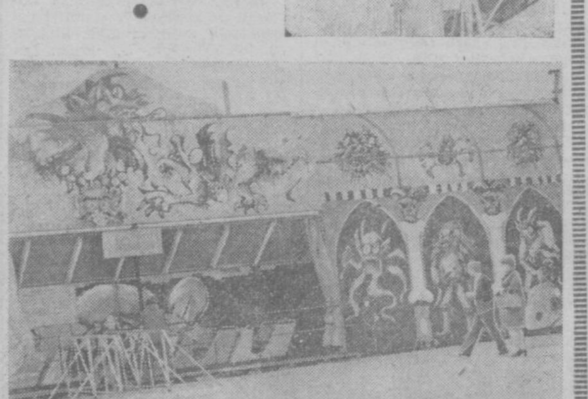

Тельман номли маданият ва истироҳат боғида «Луна-парк» аттракцион группаси ўз гастролларини бошлади. Чехословакиялик дўстлар тошкентлик болалар ва ўсмирлар учун яна иккита аттракционни ремонтдан чиқариб бердилар. Суратларда: «Луна-парк» (пастда) ва «Космодром» (ўнгда) аттракционлари кўрсатиладиган жойлар.

Л. Глауберзон фотолари.

„МУЛОЙИМ" ЮЛҒИЧЛАР

ФЕЛЬЕТОН

Ресторанннинг директори кўп
Тайинлайди: — «Мулойим
бўлинг!
Официантка — чиройли маҳбуб,
Майли, бепул табассум қилинг.».
Ресторанга кириб қолсангиз,
Официантқалар кутар келиндай.
Лабларида «ҳозир» деган сўз,
Сўнг бир соат кетар кўринмай.
«Ҳозир» деб сўнг қўяр суюғин,
Иштаҳангиз ором олади.
«Ҳозир, ҳозир» дейдию тағин
Қурғур бир йил кетиб қолади.
Ер кутгандай официантканн
Кутавериб тешилади кўз.
Аммо келгач, сўранг-чи, қани,
Қалқон бўлар «ҳозир» деган сўз.
«Ҳозир» дегач табассум билан,
Нафасингиз тушади ичга.
Сўзласайди оҳ, зуғум билан
Кетардингиз қолмасдан кечга.
Ҳисоб-китоб чоғида эса
Тургингиз ҳам келмай қолади:
Директорнинг айтганин роса
Официантка ишга солади.
Юмшоқ қўллар тутган бу қалам,
Сеҳрлими, дейсиз, ё тавба!
Вино бўлар лимонадлар ҳам,
Палов бўлиб кетар мастава.
Яримта нон шу ерда — бутун,
Эллар буни мезбон мулойим.
Официантка қўйса жилмайиб,
Фарқсиз бунда кабобу тутун.
Бу гапларга ишонмаса ким,
Келсин, қолмас дилда армони
Кутиб олингуси мулойим,
Тўла бўлса басдир кармони!

ҲАҚНАЗАР.

ТАВБАСИГА ТАЯНМАГАН

СУД ЗАЛИДАН

Октябрь колхоз бозори одамлар билан гавжум. Анвар Абутоев колхоз бозорига текин пул топиш учун «қадам ранжида» қилган. У ҳар кимга бир суйкалиб, чўнтакка тушишга ҳаракат қилади. Ниҳоят, Зебо Дадажонованинг 40 сўм пули билан зирагини ўғирлайди ва шу заҳотиёқ қўлга тушади.

Анвар Абутоев 1939 йилда туғилган. Тошкент шаҳар Шомаҳмудов кўчаси, Чаманнор проезди 1-тупик, 5-уйда яшаб келган. «Главташкентстрой»нинг 75-қурилиш бошқармасида дурадгор бўлиб ишлаган. Текинхўр, меҳнат қилмай пул топишга одатланган Анвар 1958 йилда жиноят қилиб, икки йилга озодликдан маҳрум қилинган. Тавбасига таянмаган бу жиноятчи қилмишига яраша яна уч маротаба қамалиб чиқди.

Мана у яна суд залида, қора курсида ўтирипти. Яқинда Собир Раҳимов район халқ суди очиқ суд мажлисида Анвар Абутоевнинг жиноий ишини кўриб чиқди ва 5 йил қамоқ жазосига ҳукм қилди.

У. УСМОНОВ.

Януш ОСЕНКА

СОБИҚ ДИРЕКТОР

Шихович ҳовлига чиқди. Унинг қиёфаси ғамгин, қарашларида қандайдир бежолик сезилиб турар эди. У сўнгги марта бу улкан бинога қараб қўйди. Худди шу бинога директор эди. Энди эса уни бўшатишди.

Директор!..

Яккахон хонандага музика асбоблари жўр бўлгандек, Шиховичга ҳам баъзи нарсалар пешвоз чиқиб турардик: хизмат машинаси, секретарь қиз, телефонлар, курьер, кабинетидаги юмшоқ кресло. «Пан директор бандлар», «Худди шундай пан директор», «Пан директор доим ҳақ», — бу сўзларга у ўрганиб қолган эди.

Мана бугун барчаси тугади. Атиги бир неча соат олдин уни бошқа ишга ўтказишгани маълум бўлди. Лекин, директорликка эмас. Кабинет ва кресло фақат хаёл бўлиб қолди.

Шихович ерга қараганча хомуш турарди.

«Мана эртадан бошлаб мен билан бошқача гаплашишади, қуруқ, расмий, совуқ» ўйларди Шихович. Унинг кўзлари намланди, оғзининг аллақайси томири тез-тез қимирлаб қўйди.

«Эй, инсон, сенга нима бўляпти? Бунчалик руҳан тушиб кетиш ярамайди. Бошингни юқорироқ кўтар! Курашиш керак, кўтарилишга ҳаракат қилиш керак, ким билади, зора... Ким билади?..

Шихович қаддини ростлади, пальто ва шляпасини тўғрилади. Чуқур нафас олди, чеҳраси ёришди.

«Энг муҳими, ҳеч кимга билдирмаслик керак, ҳаммага кулиб қарайман», — ўйлади Шихович.

Бинога кираверишда тамаки сотиладиган киоска турар эди. Шўх оҳангда минғирлаб Шихович унга яқинлашди-да:

— Бир пачка «Грюнвальд», деди. — Ҳаво бирам яхшики бугун...

— Яхши, яхши, — ғудранди сотувчи сигаретани узатаркан.

— Атрофни қаранг, қандай гўзал-а?!

— Ҳимм, — тасдиқлади сотувчи.

— Инсон ўзини бошқатдан дунёга келгандек ҳис қилади-я! Нима дейсиз?

— Пан директор қувноқ одаму, лекин бу ердан кетаётгани ёмон бўляпти-да, — пичирлаб қўйди киоскачи.

— Қаердан биласиз? — эшитиб қолиб сўради Шихович. Ким сизга айтди, кетишимни?

— Ҳеч ким менга буни айтгани йўқ. Ўзим билдим. Сиз директорлик вақтингизда сигаретага курьерингизни юборардингиз...

В. МАҲКАМОВ таржимаси.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

13 апрель, шанба

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.55 — ТОШКЕНТ. 10.00 — Янгиликлар, 10.10 — Қўғирчоқ фильм. 10.20 — **Телеминиатюралар.** 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар 11.10 — Гимнастика. 11.30 — «Здоровье». 12.00 — Мультфильмлар. 12.30 — Телеочерк. 13.00 — Музика жавони. 13.30 — Ота-оналар, сизлар учун. 14.00—Мўъжизасиз мўъжизалар. 15.00 Рассом ижодхонасида. 15.30 — Концерт. 16.05 — Аҳолига кўплаб яхши моллар етказиб берайлик. 16.30 — Музикали кўрсатув. 17.00 —Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Жуков телетомашабинлар саволларига жавоб беради. 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.35 — «До-ре-ми-фа-соль». 18.05 — **Шаҳзода ва гадо** (бадиий фильм). 19.20 — «Ахборот». 19.35 — **Оламга саёҳат.** 20.35 — «Ахборот». 20.55 — МОСКВА. **Хоккей:** ПОЛЬША—ЧССР. 21.45 — «Вақт». 22.15 — ТОШКЕНТ. Республика телефестивали. Қашқадарё области. 23.45 — МОСКВА. **Хоккей:** ГДР—СССР. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.30 —ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.30 — МОСКВА. 19.45 — **Анискин ва Фантомас** (бадиий фильмнинг 1-серияси). 20.55 — Ҳужжатли фильм. 21.45— «Замандас» программаси. 22.15 — Кинопанорама. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 16.05 — ДУШАНБА КЎРСАТУВЛАРИ.

14 апрель, якшанба

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 —«До-ре-ми-фа-соль». 10.10— Мультфильм. 10.20—Жиззах пионерлари. 11.00—МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник». 11.40 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 12.40 — Қишлоқ янгиликлари. 13.40 — **Уруш ва тинчлик** (бадиий фильмнинг 4-серияси. 15.15 — Халқаро панорама. 15.45 —Музикали кўрсатув. 16.05 — Совет Армияси тарихи бўйича олимпиаданинг II тур саволларига жавоблар. 17.05—ТОШКЕНТ. 17.10 —Мультфильм. 17.25 —Кичкинтойлар учун кўрсатув. 17.55 —«Ахборот». 18.10—Сайловдан сайловгача. 18.25 — **Телеминиатюралар.** 19.05 — «Ахборот». 19.25 — МОСКВА. **Хоккей —ШВЕЦИЯ—ПОЛЬША.** 22.00 — «Вақт». 22.30 — ТОШКЕНТ. Пахта усталари минбари. 22.45 — Концерт. 23.45 — МОСКВА. **Хоккей: ФИНЛЯНДИЯ — ГДР.** ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари. 17.05 — МОСКВА. **Киносаёҳатчилар клуби.** 18.05 — **Анискин ва Фантомас** (бадиий фильмнинг 2-серияси). 19.25 — ТОШКЕНТ. Цирк томошалари. 19.55 — Тошкент шаҳрининг Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлигининг 50 йиллигига бағишланган кўрсатув. 20.45 — Киноэкран янгиликлари. 21.15 — **Антрацит** (бадиий фильм). 22.30 — МОСКВА. УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 18.05 — ФРУНЗЕ КЎРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 13|IV да **Дилором,** 14|IV да **Улик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак** (кундузи). **Флория Тоска** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 13|IV да **Олтин девор,** 14|IV да **Шоҳ Эдип.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 13|IV да **Олифта,** 14|IV да **Ужарлар** (кундуз соат 12 да), **Ҳалима** (кеч соат 7 яримда). 15|IV да **Ҳижрон.**

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и облисполкома
БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26. ТЕЛЕФОНЛАР: Эълонлар — 338142, коммутатор — 330249 дан 330258 гача

Р—01392. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри. Индекс 64634. А—2474.